

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5 Ocak 2012 Perşembe

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

5 Ocak 2012 Perşembe

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Terör mağdurlarının dinlenmesi	1:41

İÇİNDEKİLER

	<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:41
Mehmet KARAKAYA		1:7, 7:9, 10:11, 12:13, 14:17, 19, 20, 21:28, 30, 31:33, 36:37, 38:40, 40:42
Hüseyin AYGÜN	Tunceli	4, 41
Ertuğrul KÜRKÇÜ	Mersin	7:9, 23, 27:28, 36:37
Ayhan Sefer ÜSTÜN	Sakarya	10:11
Malik Ecder ÖZDEMİR	Sivas	11, 28, 33:36, 39
Yusuf HALAÇOĞLU	Kayseri	11, 17, 22:29
Muhammed Murtaza YETİŞ	Adıyaman	11:13
Hamza DAĞ	İzmir	13:17
Abdurrahim AKDAĞ	Mardin	18:21, 34:35
Mehmet Kerim YILDIZ	Ağrı	22
Levent GÖK	Ankara	30:32

İhsan ŞENER
Nevzat PAKDİL

Ordu
Kahramanmaraş

37:38
40:41

Açılma Saati: 11.04
Kapanma Saati: 13.00

BİRİNCİ OTURUM

5 Ocak 2012 Perşembe

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Mehmet Naci BOSTANCI (Amasya)

---0---

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar hoş geldiniz, Mehmet Bey hoş geldiniz, Mehmet Karakaya.

MEHMET KARAKAYA - Hoş bulduk efendim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bugün Mehmet Karakaya Bey'i dinleyeceğiz. Oğlu 2009 yılında güvenlik güçleriyle girdiği çatışmada ölmüş bir arkadaşınız.

Komisyonumuz, terör ve şiddetten kaynaklı yaşam hakkı ihlallerine ilişkin çalışma yapan bir komisyon. Amacımız, bu ülkede gelecek kuşaklara barış içinde bir iklim bırakmak, bunun arkasındaki toplumsal ve insani acının, yaşananların maliyetine ilişkin, tabii, toplam bir resim üzerinden bu iklimi oluşturmak. Otuz yıldır çok acı yaşandı, bu topraklarda herkes bu acıdan pay sahibi oldu. Bu barış içindeki iklimin nasıl kurulacağına ilişkin hâlihazırda telaffuzlar farklı olabilir ama sonuçta benim gördüğüm ve anladığım amaç bu iklimi oluşturmak, bizim de çabamız bu yönde ve bu çerçevede terörden doğrudan etkilenmiş olan her kesimden vatandaşımızla bağlantı kurmak, onların insani olarak sosyal çevreleri bakımından neler yaşadıklarını paylaşmak, bunu aynı zamanda kamuoyuna iletmek ve şüphesiz neticeleri raporlaştırmak. Mehmet Karakaya Bey'i de bu çerçevede dinleyeceğiz.

Mehmet Bey, şimdi sözü size vereceğim. Siz ailenizden, geçmişinizden, neler yaşadığınızdan, Ahmet'ten, –Ahmet Şerif Karakaya'dan- oğlunuzdan, nasıl bir süreç yaşandığı, siz nelere şahit oldunuz, bugün ne düşünüyorsunuz, geleceğe bakışınız nasıl, bunları bizimle paylaşsanız seviniriz. Çok teşekkür ediyoruz.

Ben sözü size bırakıyorum.

Buyurun.

MEHMET KARAKAYA – Öncelikle on yıllardan beri derdimizi bir yerde anlatamadığımız, devletimizin birçok kurumlarına başvuruda bulunduğumuz hâlde, bizi dışlayarak... Sizlerin, şu anda Sayın Başkan ve mevcut bulunan arkadaşların huzurunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında dertlerimizi dile getireceğimizden dolayı çok mutluyum, çok teşekkür ediyorum hepinize.

Ben, oğlumun 15 Mayıs 2009 yılında haberlerden elde ettiğimiz bilgilere göre Gabar Dağı'nda bir çatışma sonucu yaşamını yitirdiğini haber aldım. Dolayısıyla o zaman kalktım İnsan Hakları Derneğine başvurarak ve Siirt'e gittim, Eruh Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulundum, cenazemi almak istedim, maalesef cenazeyi alamadım, cenazeyi vermediler. Bana, çok ısrarlar

sonucunda, cenazeleri CD'den gösterebileceklerini söylemişlerdi ve öyle yaptı Eruh Cumhuriyet Savcısı. CD'den gösterdikleri cenazelerin bir tanesinin benim oğlum olduğunu teşhis ettim. Bu arada bende cep telefonu vardı, cep telefonuyla onu kaydetmeye gayret ettim ve başardım. Gösterildikten sonra ben dosyayı ne yapacağımı, nasıl alabileceğimi sorduğumdan tekrar beni Siirt Valiliğine, Siirt Cumhuriyet Savcılığına ve Siirt Garnizon Komutanlığına yönlendirdi. Oraya gittiğimde garnizon komutanı, alay komutanı bizi hiç içeriye almadı, kovdular, hakaretlerde bulundular, çok saygısız küfürlerde bulundular. Dilekçemizi almadı. Tekrar Valiliğe döndüğümüzde Valilik üç buçuk saat, üç saat yirmi dakika süre içerisinde... Sadece benim amacım, dilekçeyle başvuruda bulunup oğlumun cenazesini almak için; böyle bir talebim olduğunu söyledim. Üç saat yirmi dakika sonucunda ancak dilekçemi aldılar. Onlarca sefer beni dışarıya atarak, hakaretlerde bulunarak ve en son ben astımdan rahatsızım, astım hastasıyım, benim şurubum vardı, şurubu alarak üstüme döküleceğimi söyledim tabii o anda, hâlbuki içinde bir şey yok, kendimi yakacağımı söylemişim, ondan sonra dördü yirmi geçe o zaman dilekçemi alıp resmî olarak başvurularımı kabul ettiler. Bu süreç içerisinde iki buçuk sene geçiyor, değişik seferlerde başvurularda buldum herhangi bir netice almadım.

Benim şu anda sizlere özellikle anlatmak istediğim: 1) Oğlumun cenazesini almak istiyorum.

2) Cenazeyi mesela niye vermediler? Cenazeyi CD'de bana gösterme şansları oluyor, helikopterle resimlerini çektiğini söylüyorlar. Ben zaten savcı beyle görüşürken o görüntüler vardı. Diyorum ki helikopterle resim çekmek mümkün olabilir ama soymak mümkün değildir. Çünkü bir elbiseyle resimleri vardır, ikincisi soyarak ve başında insanlar, güvenlik güçleri vardır. Temelden bu vahşetin bir daha yaşanmaması için, biraz da olsa benim acımın dinmesi için... Ülkemizde polis, asker, gerilla, sivil, yaşamını yitiren tüm insanlarımızın, birçoklarının, diyelim güvenlik güçlerimizin, polislerimizin veyahut askerlerimizin mezar taşları vardır, mezarlarının başına gidip bir Fatiha okuyup biraz orada en azından bağına basabilirler, oysa ben oğlumun cenazesini alamadığım için her gece bir vicdan azabı çekiyorum, her gece rahatsızlıklar duyuyorum, annesi, kardeşleri, vesaire bütün akraba, tüm insanlar olarak bundan bir sıkıntı duyuyoruz. Bir an önce cenazemi almak için ve o dönemden beri bana, psikolojik olarak beni rahatsızlığa teşvik eden, psikolojik bir işkence hissediyorum. Sizler hepiniz, tabii, babasınız, annesiniz bunu daha iyi bilirsiniz. Bir oğlun cenazesi, nasıl katledildiğini göstererek sonra cenazeyi vermedikleri zaman ne kadar acı çekeceğinizi biliyorsunuz hepiniz. Ben de onlardan bir tanesi ve acı içerisindeyim, bir an önce cenazemi almak istiyorum ve o dönemden beri cenazemi vermeyenler neden vermediklerini, yargı önüne çıkmalarının gerektiğini düşünüyorum, talebim esastan budur efendim.

BAŞKAN – Mehmet Bey, bildiğimiz kadarıyla bu tür olaylarda cenazeler sahiplerine veriliyor yani basın-yayın organlarına da intikal ettiği şekliyle baktığınızda çok çeşitli cenaze törenlerinin düzenlendiğini görüyoruz. Size vermemelerine ilişkin bir gerekçe ifade edildi mi?

MEHMET KARAKAYA – Evet, Siirt Valiliğinden vali yardımcılarını söylediği gibi siz cenazeyi alırsanız, bir merasim düzenlemeyeceğime ve slogan atmayacağıma, buna benzer diğer sözlerde bulunursam bizim belki cenazeyi verme ihtimalimiz olabilir, buna benzer diğer şeyler oldu ama yazılı bir şey vermedi, sunmadılar. Ben de siz cenazemi verin, her anne-baba gibi cenaze başında nasıl ağıtlar akacağını, ben de aynı şekilde, o büyük ihtimaldir o acıları ağlayarak, sızlayarak veyahut bu tip şeylerimiz olur ama bizim herhangi bir slogan, herhangi başka bir şey yapmak böyle bir niyetimiz yok, sadece cenazemi almak istedim ve görüntülerde siz değerli Komisyon Başkanımız bu CD'dedir, bunlar da başvurularımdır, Siirt Valiliği ve Eruh Cumhuriyet Savcılığına, İnsan Haklarına ve Meclis İnsan Hakları Komisyonuna daha önce, geçen sene Osman Özçelik Bey'imiz başvuruda bulunmuştu.

BAŞKAN – Affederseniz, bu CD'de ne var Mehmet Bey?

MEHMET KARAKAYA – Bu CD'de cenazenin başından güvenlik güçleri ve...

BAŞKAN – Sizin çektiğiniz kamera...

MEHMET KARAKAYA – Benim çektiğim evet, telefonumda da vardır. Benim çektiğim ve cenaze gösterilerek... Savcı bey kendisi de görünüyor. Daha sonra elde ettiğimiz bilgilere göre savcı beyi orada sürgün ettiklerini duyduk, Ankara'ya gönderdiklerini söylediler. Bu dosyanın, savcı beyin deyişiyle Diyarbakır'da olacağını, bütün görüntülerin orada olacağını söylemişti ama daha sonra sorduğumuzda böyle bir dosya olmadığını, böyle bir görüntüler olmadığını... Oysa biz savcı beyle beraber görüntüyü almıştım ve elimdedir. Benim istediğim bağımsız bir komisyonun bu olayı bir araştırma yapması ve öbür arkadaşların, benim oğlumla beraber cenazesi verilmeyen Ahmet Ateş'in de... Cenazeyi ben gördüm ama onu çekmeyi başaramamıştım, yüzü yanık, yüzü mesela kızarmış bir şekilde yani kimyasalla öldürüldükleri kanısında. Oradaki halktan elde ettiğimiz bilgiler, mesela korucuların ailelerine söyleyişleri, bizdeki duyumlardan öyle bir bilgi elde ettik ama kesin değil, kesin bilgi elimizde olmadığı için o süreçten bu yana ne kadar gerilla cenazesi geliyorsa ben gidip birçoklarına bakmak istiyorum, belki benim oğlumdur. Ama tabii, baktıktan sonra her ne kadar oğlum olmasa dahi birçok vahşeti gözümle görmüş oluyorum, o vahşetleri asla unutamıyorum yani bu iki buçuk sene içerisinde onlarca gerillanın cenazesi ne gidip baktım ki benim oğlum olup olmadığına ama çok vahşice, mesela oradan ayrıldıktan sonra bir utanç içerisinde döndüm, keşke bunu görmeseydim. Bazılarının kafaları olmadığını, bazılarının mesela bütün vücutlarının yandığını... En son örnek, Yayladere'de yaşamlarını yitiren 8 tane HPG'nin olduğunu basında öğrenmişim, Yeni Bosna'da ben kendim gidip baktım, bir tanesi belki benim oğlum olabileceğiyle. 8'inin de kafaları, burunlarından yukarı yoktur. Yani enteresandır. Vücutları kömürleşmiş, tabii, oğlum olup olmadığı belli değildir, tanımadım. Ama oradan çıktıktan sonra daha da psikolojim bozuldu. Ben biraz önce cenazemi alıp vicdan azabını çekmekten kurtulmak istiyorum. Aileme, hanımına, anneme, kardeşlerime, çocuklarıma, komşularına, dostlarıma, halkıma başım dik olarak –başım yine diktir- cenazemi

alabildiğimi söyleyebileyim ama şu anda ben ve beni tanıyan bütün dostlarım, bütün akrabalarım, herkes üzüntü içerisinde.

BAŞKAN - Evet, temel talebiniz cenazenizin size verilmesi.

MEHMET KARAKAYA – Cenazemi almak, evet.

BAŞKAN – Buna ilişkin, tabii, biz gerekli yazışmaları yaparız.

Bizimle paylaşmak istediğiniz başka bir konu var mı Mehmet Bey?

MEHMET KARAKAYA – Tabii, paylaşmak istediğimiz işte oğlumun mevcut süreçle ilgili, 80’den sonraki bu süreçle ilgili, Kürt sorunuyla ilgili yani bunlardan dolayı dağa çıktığını tahmin ediyorum. Dileğimiz bir an önce barış olması, bir an önce biz halkların birbirini kucaklaması, bunun son olması, bundan sonra annelerin yüreğinin yanmaması, yani polis, asker, gerilla, sivil vesaire bütün annelerin göz yaşlarının aynı olduğunu hepimiz daha iyi biliyorsunuz, ülkemizde barışın esas kılınması, ülkemizin bin sene önce olduğu gibi tekrar perçinleşmesi yani etle tırnak gibi tekrar olmamız, temel isteğim budur. Biz eğer ki bunu yapmazsak yani halklarımız, biz diyelim tekrar kardeşçe barışıp birbirimizi kucaklamazsak yarınlar benim çocuklarıma, başka çocuklara da, yeğenlerime, oğlumun kuzenlerine ne diyebilirim, “Onlara dağa çıkma.” diye yani kimi engelleyebilirim. Benim amacım, benim isteğim bir an önce barışın ülkemizde esas kılınması, halklarımızın tekrar birbirini kucaklaması, bu acının, benim oğlumun son olmasını diliyorum. Ben acımı bir anda unutabilirim, yeter ki bundan sonra acılar olmasın, bundan sonra biz ülkemizdeki bütün yaşayan halklarımız, kardeşler birbirimizi bundan sonra kucaklayalım, böyle bir acı yaşanmasın. Buradan çıktıktan sonra acımı derhâl unutabilirim. Ben de kendimi de mesela feda edeyim yeter ki ülkemde barış olsun. Ben buradan çıktıktan sonra hemen... Ben son olayım, benim bedenim feda olsun ama ülkemde bundan sonra ne asker ne polis ne sivil ne de gerilla ölmesin.

BAŞKAN – Evet, peki.

Hüseyin Bey, buyurun.

HÜSEYİN AYGÜN (Tunceli) – Mehmet Bey, başınız sağ olsun.

Siz cep telefonuna çektiğinizi söylediniz oğlunuzun cenazesini, “Sonra da vurulanlar oldu gidip oğlum mu diye bakıyordum.” diye bilgi verdiniz. Bunu anlayamadım yani oğlunuzu çektiniz, cep telefonu ile teşhis ettiniz, onu bir yere defnediyorlar belediye mezarlığına, kimsesizler mezarlığına, niye gidip almadınız? Sonra da dediniz ki: “Yüksekova’da vurulanlar oldu, ben gidip onlara bakıyordum oğlum mu diye.” Anlayamadım o kısmını.

MEHMET KARAKAYA – Evet, bir daha söyleyeyim isterseniz.

Şimdi, savcı bey bana oğlumun cenazesini CD’de bana teşhis etmek için gösterirken ben savcı beyle onu görüntüye aldım. Cenazemi istediğimde veremeyeceklerini, “Peki, yardımcı olun ben gidip alayım.” gelemeyeceklerini, “Peki, müsaade edin biz halk olarak, ben, köylü, oradaki

insanlarımız, hepsi duyarlı insanlar, biz gidelim cenazeyi dağdan getirelim, onu da bırakmayacaklarını, daha sonra nereye defnettiklerini bilmiyorum. Yani örnek söyleyeyim yani İstanbul'u söyledim, burada da öyle bir cenaze, gerilla cenazesi gelirse gidip bakmak isterim, belki de benim oğlum. Yani tam kendim cenazemi alıp gömmediğim için, dağda bırakıp, örnek söyleyeyim, şayet kurtlar, kuşlar bedenini yemiş ise de kemikleri vardır, kemiklerini ben DNA testi yapar, cenazemi alıp getirip bir mezara koymak isterim. Bir mezar taşının olmasını istiyorum. Yani ben de belli günlerde, bayramlarda oğlumun cenazesinin başına gidip oradan herkes gibi bir ruhuna Fatiha okumak istiyorum. Yani cenazenin nerede olduğunu... Tabii ki diyelim devletimiz almış, güvenlik güçlerimiz defnetmişlerdir, ne yapmışlardır onlar bilirler. Yani başvurularım vardır ve görüntüler vardır, demin size söyleyeceklerim bunlardı. Bu söylediklerim esasında ülkemizde bundan sonra biz duyarlı insanlarımızın kardeşliğini perçinleştirmek için bir hizmet oluyorsa bunları sunmak istiyorum, son olmasını diliyoruz.

BAŞKAN – Mehmet Bey, affederseniz, daha iyi anlaşılması bakımından iki şey sorayım:

Birincisi, oğlunuz ne zaman PKK'ya katılmıştı biliyor musunuz?

MEHMET KARAKAYA – Oğlumun 14 Temmuz 2004'te PKK'ya katıldığını düşünüyorum.

BAŞKAN – Kaç yaşındaydı?

MEHMET KARAKAYA – O zaman on sekiz yaşındaydı.

BAŞKAN – Okuyor muydu?

MEHMET KARAKAYA – Lisede okuyordu, spor yapıyordu, kick boks çalışıyordu, herhangi bir şeyi yoktu ama 14 Temmuz...

BAŞKAN – Nasıl gittiğini biliyor musunuz yani çevresi mi, arkadaşlarını mı, kendisi mi, bir kanaatiniz var mı?

MEHMET KARAKAYA – Yani şöyle mesela tahmin ediyorum: Gündemdeki, diyelim ki her gün basınımız vardı, basında duydukları özellikle mevcut süreçle ilgili 2004'te, bu son otuz sene, diyelim ki o 12 Eylül darbesinden sonra bizler, malumdur bütün insanlar, ülkemizdeki bütün insanlar çok acılar çekmişlerdi, oğlum da okurken bunları gazetede, vesairede görsel televizyonda büyük ihtimal izlemiş olabilir. Sonra nasıl gittiğini bilmiyorum ama 14 Temmuzdan sonra oğlumun PKK'ya katıldığını tahmin ediyordum.

BAŞKAN – Haber alamadınız ondan sonra.

MEHMET KARAKAYA – Haber alamadım, görüşemedim, bir bilgi elde edemedim ta ki medyada oğlumun yaşamını yitirdiğini 15 Mayıs 2009'ta, Gabar...

BAŞKAN – Birincisi bu.

İkincisi, oğlunuzun öldürüldüğü haberi geldi, size bir CD gösterildi, siz cep telefonuyla çektiniz, oğlunuzun artık ölmüş olduğunu biliyorsunuz, bu kanaat teşekkür etti. Sonraki dönemlerde

başka yerlerdeki cenazelere gitmeniz oğlunuzu aramak için, öyle dediniz değil mi ifade ettiniz? Yani oğlunuzun Gabar Dağı'nda öldüğünü biliyorsunuz, öldürüldüğünü biliyorsunuz. 15 Mayıs 2009 yılında öldürüldüğünü biliyorsunuz. Sonraki dönemlerde neredeki cenazelere gittiniz oğlunuzu aramak için? Çünkü o tür bir şeyden bahsettiniz.

MEHMET KARAKAYA – Evet, 19 Aralıkta İstanbul Yeni Bosna'daki cenazelere gittim, 8 tane gerilla cenazesi.

BAŞKAN – Onlar nereden gelmişti, o cenazeler?

MEHMET KARAKAYA – Bingöl Yayladere'den geldiği için...

BAŞKAN – Aynı yerden gelen cenazeler...

MEHMET KARAKAYA – Hayır. Ben Bingöllü olduğum için, cenazeyi de almadığım için kafamdaki kuşkular, örnek söyleyeyim: Cenazemi niye vermediler, belki ölmemiş olabilir ama görüntüler vardır. Yani tabiri caizse bizim orada bir söz vardır: Dokunun oyunları... Mesela üçgen oyunu buna benzer yani ben bu dokunun oyunları mesela boşa çıkarmak, cenazemi gidip görmek için belki de o olabilir...

BAŞKAN – Kesinleştirmek için.

Adli tıbbı mı gittiniz siz?

MEHMET KARAKAYA – Tabii, adli tıbbı gittim, benden DNA testi istediler, Diyarbakır'a geldim, DNA testini oradan verdim ama hâlâ bir sonuç gelmedi. Yani belki de, örnek söyleyeyim, kesinlikle ben cenazemi almadığım için yani bunu saklamış, oraya getirmiş olabilir. Sonra, Bingöl Yayladere'de olduğu için ben Bingöllüyüm, o amaç, o niyetle gittim.

BAŞKAN – Affedersiniz aynı yöreden gelen, o tür haberiniz oldu, cenazelere gittiniz değil mi, diğer türden cenazelere değil mesela Diyarbakır kırsalı.

MEHMET KARAKAYA – Hayır, mesela bana yakın o idi, örnek söyleyeyim, İstanbul'a geldim, ben İstanbul'da oturuyorum.

BAŞKAN – Yeni Bosna'daki adli tıbbı gittiniz, öyle mi?

MEHMET KARAKAYA – Gittim, oraya gittim ve Bingöl Yayladere'den geldiği için, ben Bingöllü olduğum için olabilir, belki bu şekil yani tabii net bilgi elimde olmadı. Sizler daha iyi bilirsiniz, ancak elimden o geldi. Ama sonuçta ben cenazemi aldıktan sonra rahat olurum, en azından bir vicdan azabı çekmem. Cenazem elimde oluyor, bir mezar taşı oluyor. Ondan sonra dileğim o tip görüntüleri bir daha görmemek.

BAŞKAN – Kaç çocuğunuz var Mehmet Bey?

MEHMET KARAKAYA – 5 çocuğum var.

BAŞKAN – Maşallah, Allah bağışlasın.

Okuyorlar mı?

MEHMET KARAKAYA – 1 kızım var, okuyor şu anda, üniversiteye gidiyor.

BAŞKAN – Diğerleri çalışıyorlar mı?

MEHMET KARAKAYA – 1 tanesi çalışıyor, 1 tanesi cezaevinde, 1 tanesinin de gerillada olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Onun da dağa çıkmış olabileceğini...

MEHMET KARAKAYA – Düşüyorum, ben öyle düşünüyorum, evet.

BAŞKAN – Anladım, peki.

Buyurun Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, bu öldürülen oğlunuzla ilgili olarak BDP Milletvekili Osman Özçelik Beşir Atalay'a 2010'da bir soru yöneltmiş, yazılı cevap istemiş. Bu yazılı cevapta deniyor ki, Siirt İl Jandarma Komutanlığına sorulmuş: "Çatışmadan sıyrılan diğer teröristlerin birliklere yönelik tehditleri de devam ettiğinden cesetleri taşınamayan 5 teröristten fotoğraf çekilebilecek kadar yaklaşılabilen 2'sinin fotoğrafları çekilerek fotoğraflar güvenlik güçleri tarafından Eruh Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmiştir." Bu söyleniyor. "Peki, ceset devletin elindeyken ailelerine neden teslim edilmemiştir?" sorusuna da yine verilen yanıt Siirt Valisi imzasıyla: "Arazi aramasında 2 bayan teröristin cesetlerinin helikopter ile alınabilecek noktada olduğu belirlenmiş, diğer 5 teröristin cesetleri ise kayalık ve sarp arazide bulunmaları ve civarlarında helikopterlerin inişine uygun alan bulunmaması nedeniyle alınamamıştır." diyor. Yani biz bu cevaptan anlıyoruz ki valinin beyanına göre fotoğrafları çekilebilenler kadınlar, 5 erkek ise orada terk edilmiş, oysa siz dediniz ki: "Bana gösterilen fotoğraflardan birisinin oğlum olduğunu teşhis ettim." Kadınla erkek arasındaki farkı herkes ayırt edebileceğine göre bu beyan doğru değil midir?

MEHMET KARAKAYA – O beyan tamamıyla demiyorum. Kısacası benim size anlattığım şeyler doğrudur, beyan tabii ki yanlıştır. Bana cenazeyi teşhis etmem için gösteren cumhuriyet savcımızın... Cenazenin başında insanlar var, siz de bakarken görürsünüz yani birkaç insan gidip bir cenazeyi soyuyorlarsa, bakıyorlarsa oradan cenazeyi bir iple, bir şeyle helikopter alıp getirebilir, sizler bunu daha iyi bilirsiniz. Temelden işin... Cenazelerin özellikle Ahmet Ateş'in cenazesine ben baktığım zaman yüzü kızarmış, yanmış yani kimyasalla öldürüldüğü kanısındayım. Emin değilim ama elimizde bilgi olmadığı için, ben gözlerimle onun cenazesini gördüm, oğlumu ancak çekebildim. Cenaze de elimizde olmadığı için birçok endişelerimiz vardır ama cenazenin başında birileri vardı, insanlar vardı.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Yine bir başka sorum da şu olacak: Siz oğlunuzun araziye mi terk edildiğini düşünüyorsunuz, yoksa bir toplu mezarda olabileceğini mi düşünüyorsunuz? Çünkü benim edindiğim bilgilere göre, İnsan Hakları Derneğinin topladığı verilere göre bugüne kadar Türkiye'de 29 toplu mezar açılmış, iddia edilen toplu mezar sayısı ise 224, toplam mezar sayısı

253 ve buralarda gömülen insan sayısı 3.248 olarak söyleniyor. Şimdi, tabii, hem Komisyonumuzu ilgilendiren bir bilgi bu hem size de sormak istediğim şey. Siz peki, bu toplu mezarlarda oğlunuzun olabileceğini düşünerek bu toplu mezarlara da -morglara gidiyorsunuz- gittiniz mi ya da oradaki açılan mezarları olay yerine yakın var mı, siz böyle bir gözlem yaptınız mı, nedir gözleminiz?

MEHMET KARAKAYA – Ülkemiz yine de idealist bir ülkedir yani Başbakan, Cumhurbaşkanı ve devlet güçlerimiz. Oğlumu dağ başında bırakarak kurtlara kuşlara yem olarak bırakacağına inanmıyorum, kesinlikle bir toplu mezar, en az bir mezara koyacaklarına inanıyorum. Dolayısıyla bu toplu mezarlardan bir tanesinde oğlum olabilir. Bu toplu mezarların açılmasını ben de talep ediyorum. DNA testi yaparak oğlumu oradan mutlaka bulabileceğimi düşünüyorum. Evet, yüzlerce toplu mezar olduğunu, ben de bölgeden İnsan Hakları Derneğine sordum, İstanbul'a sordum yani oğlumun cenazesini nasıl alabilirim, nereye başvurmam gerekiyorsa başvurmaya gayret ettim. Dolayısıyla toplu mezarlarda olabilir yani o tip mezarların açılması gerektiğini düşünüyorum ve mutlaka bir tanesi benim. Onlarca insanımız, yüzlerce insanımız en azından cenazelerine kavuşup az da olsa yüreklerine bir su serpmiş oluyorlar. Dileğimiz inşallah bundan sonra ne toplu mezar olsun ne de böyle şehit, asker, sivil, polis, gerilla cenazesi gelmesin.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Peki, bir sorum da şu olacak: Siz bu aramalarınız sırasında başvurduğunuz makamlar kimler, kimlerden yardım istiyorsunuz? Yani sizin verdiğiniz bilgiye ve bu elimize geçen kayıtlara göre de resmî makamlar bu konuda teşvik edici ya da kuru ve çoğu kere yanlış bilgi dışında bir şey vermemiş görünüyorlar. Peki, siz doğru bilgiye ulaşmak için nerelere başvuruyorsunuz? Mesela burası sizin başvurduğunuz yerlerden biri, buradan önce nerelere gittiniz?

MEHMET KARAKAYA – Bundan önce Siirt Cumhuriyet Savcısı, Erzurum Cumhuriyet Savcısı, Siirt Valiliği, Diyarbakır İnsan Hakları, İstanbul İnsan Hakları, Meclise daha geçen sene mesela başvurularımız, sonuç olarak buraya. Türkiye Büyük Millet Meclisimiz en onurlu bir yer, en onurlu bir kurumumuz olduğu için sonucu inşallah buradan alacağımızı düşünüyoruz. Bundan sonra bağımsız bir heyetin, uluslararası bağımsız bir heyetin, bir kurulun gidip benim oğlum, vesaire, öbür toplu mezarları açıp, bakıp DNA testi yaparak cenazelerin ailelerine teslim edilmesi... Özellikle ben kendim, onlar da benim gibi insanlardır, belki birey olarak gelmiş ama hem kendim hem de eminim ki benim gibi yüreği yanan onlarca, yüzlerce, binlerce insanlar vardır, eminim ki onlar da eğer imkânları elverişli olsaydı, burada olsalardı siz onlara da sorsaydınız benim gibi, şu anda size dile getirdiğim gibi söyleyecek sözleri olacaktı.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Peki, siz ümitli misiniz? Yani bundan sonra, diyelim ki önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bu kayıpların bu şekilde ortaya çıkarılabileceklerini, ailelerine iade

edilebileceklerini yani bir kendi yasını insanların tutup ondan sonra ötesine, önüne bakabileceği konusunda sizin ümidiniz nedir?

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle ümitliyim. Özellikle böyle bir komisyon kurulup çağrılmaktan çok mutluyum ve kesinlikle umutluyum. En azından ilk de olsa böyle bir komisyonumuz kurulup bu çalışmaları yapıyor. Kesinlikle umutluyum, bundan sonraki bu tip insanların, bu tip mesela faili meçhul cinayetlerin açıklanacağından, aydınlığa kavuşacağından. Bunu yapan devletin içinden. Devletin kuralları dışında, mesela kendi kural koyarak, kendi kurallarını dayatarak mesela birçok yanlış şeyler yapan kişileri de -umutluyum ki- kurulunuz, yani bu Komisyonumuz onları araştırıp yargı önüne çıkarıp onların gereken cezayı alacaklarına inanıyorum, umutluyum efendim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Peki, son bir soru daha sorayım, diğer arkadaşlara da vakit kalsın.

Şimdi, sizin verdiğiniz bilgilerden anladığımıza göre bir oğlunuz daha gerillada, dağda, neredeyse yerini bilmiyoruz. Peki, o da aynı riskle karşı karşıya, o da bir gün hayatını kaybedebilir. Siz bu sonucu önlemek için bir baba olarak ne yapmak istersiniz? Yani size ne düşer, bize ne düşer?

MEHMET KARAKAYA – Bir baba olarak, yani o oğlumun da cenazesıyla karşılaşmamak için... Ben bu ülkenin temel taşlarıyım, Osmanlı döneminde mesela özellikle ben Sevkarî'nin torunuyum, İmam Hüseyin'in torunuyum, ülkemizin barışını sağlamak için, yani asker annelerimiz, polis annelerimiz, sivil aileleri, gerilla aileleri, özellikle bunlar diyelim ki birbirlerini bir kucaklamaları gerekir, devletin bunları kucaklaştırması lazımdır. Yani acı her yerde aynıdır, bütün yürekler aynı acıyı hissediyor, bir.

İkincisi, şartlar, yani ülkede bir daha dağa çıkmak gerektiğini, diyelim ki insanlarımız, hepsi eşit, özgür kimliklerine, yani bütün haklarına kavuşmuş bir birey ve bir halk olduktan sonra dağa çıkmak gereği olmadığı düşüncesindeyim.

Ben mesela, benim oğlum, öbür oğlum otuz yaşında -yani ben dokuz yıl önce gerillaya katıldığını düşünüyorum, emin değilim hâl en- ne söyleyebilirim, yani bir baba, diyelim ki ülkemiz on sekiz yaşından sonra özgürlük vardır, babanın annenin pek fazla etkisi olmaz. Dolayısıyla temennim bir daha gözyaşı olmaması, bir daha annelerin yüreği, babaların yüreğinin yanmaması. Bir daha öbür çocuğumun da cenazesıyla karşılaşmamak için biraz önce Komisyonumuz daha asıl komisyon kurulup, çok sağlıklı işler görerek bunları sonuçlandırması için, biz aileler de ülkemizin barışı için ne gerekirse yapmak için, yani gerekirse o gönlümüzden bir su serpererek, o acıyı unutarak, yeter ki bundan sonra acılar olmasın.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Çok teşekkür ederim.

MEHMET KARAKAYA – Ben teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Ayhan Hocam, buyurun.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) – Aslında ben de aynı soruyu soracaktım, Sayın Vekilimiz sordu. Elbette biz, Mehmet Bey'in en azından ailesine oradaki oğlunun cenazesinin verilmeyişi konusunu hakikaten üzüntüyle karşılıyoruz. Yani, devlet terörizmle, teröristle mücadele edecektir, bu onun yasal hakkıdır, ancak devlet de operasyonlardan sonra, şu anda nasıl yapıyorsa, şu anda olduğu gibi insani boyutu gözeterek bu işlerin, orada ölenlerin cenazelerini ailelerine vermesi gerektiği inancındayız. Sorum o olacaktı, yani Ertuğrul Bey'in son sorusuydu.

Evet, bir oğlunuz daha dağda demiştiniz, sizin de bir sorumluluğunuz mutlaka vardır bir baba olarak, yani “Efendim, on sekiz yaşını doldurdu, ben artık buna karışmam.” diyemezsiniz. Bakın, bir oğlunuzun cenazesini almak için nasıl çırpınıyorsunuz, buna saygı gösteriyoruz, oğlunuzu yaşatmak için de belki de o aynı özveriyi göstermeniz gerekir diye düşünüyoruz. Bu soruyu soracaktım ben, yani neler yapıyorsunuz diye ama Ertuğrul Bey sordu, o bakımdan ben vazgeçiyorum.

BAŞKAN – Bu konunun devamı gibi olduğu için ifade ediyorum. Bir temennide buldunuz kimsenin annesi ağlamasın. Hiç kimsenin, sizin oğlunuzun da annesi ağlamasın. Kesinlikle bunu temenni ediyorsunuz. Muhtemelen oğlunuz bu Komisyonun çalışmalarından bir şekilde haberdar olacaktır. Buradan oğlunuza kimsenin annesini ağlatmaması gerektiğine ilişkin de bir mesaj iletebilecek misiniz?

MEHMET KARAKAYA – Benim bunda öncelikle mesela mesajım, arkadaş bir şey söylemişti -Komisyon üyemiz, ismini bilmiyorum- tabii saygıyla karşılıyorum, terörizmden bahsetti. Evet, devletimiz, devlet güçlerimiz bazı şeylere mesela terörist diyor ama bölgedeki halklar terörist demiyorlar. Bunu bir düzeltmek istiyorum, yani kendimce. O benim bir oğlumdur, ne olursa olsun benim oğlumdur.

İkincisi, siz gayret ettiniz mi? Tabii ki ben oğlum küçükken, okula gidene kadar bir baba bir anne olarak, biz aile olarak onlara nasihatlerde bulduk ama ülkemizde özellikle on sekiz yaşını geçtikten sonra özgürlük vardır. Çocuklarımız mesela okuyorlardı, ben her an onlarla beraber değilim, onlarda dilersiniz ki, ülkemizde bütün aileler gibi herkes beni dinleyemediler. Benden sorsalar belki o zaman onlara söyleyeceğim sözüm olabilirdi ama bana herhangi bir şey sormadan, kendi özgür iradeleriyle, özellikle sağ olan oğlum... Belki o da ölmüştür çünkü birçok faili meçhul, birçok diyelim ki mezarlar olduğu söyleniyor, belki o da ölmüş, belki o da onlarda, yani sağ olup olmadığını bilmiyorum. Yani gerillaya katıldığını düşünüyorum mesela, benim kesin, net bir bilgim yoktur.

Yani, oğlumdan ziyade benim özellikle ülkemde yaşayan tüm halklara mesela, özellikle devlete mesela bir çağırım oluyor, bir mesajım oluyor, bir an önce bu acıyı dindirmek için daha ciddi adımlar, daha sağlıklı adımlar atılıp halkların kardeşliğinin perçinleşmesi için bunda bir temennim oluyor. Yani, oğlum otuz yaşında şu anda, ona ne söylesem de kendi özgür iradesiyle mutlaka karar

verecektir. Bu Komisyondan haberdar olup olmayacağını bilmiyorum, eğer ölmüşse, büyük ihtimalle haberdar olmayacaktır.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) – Bir mesajınız yok mu oğlunuza? Belki duyar.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Oğlunuzun dönmesini talep etmez misiniz, böyle bir talebiniz olmaz mı?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Dağdan inmesini talep etmez misiniz?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Talebin ötesinde böyle bir baba olarak keşke bu işi bıraksa da dönse, sağ olarak evine dönse düşünceniz, duygunuz var mı?

MEHMET KARAKAYA – Oğlumun ölmesini istemiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İnmesini istiyor musunuz dağdan? Onu söyleyin.

MEHMET KARAKAYA – Şimdi oğlumun ölmesini istemiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İnmesini istemiyor musunuz?

MEHMET KARAKAYA – Ben sadece oğlumun ölmesini istemiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Anlaşıldı.

BAŞKAN – Tabii, herhangi bir cana kıymasını da istemiyorsunuz herhâlde?

MEHMET KARAKAYA – Tabii, asla.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Dağdaysa cana kıyılacaktır ya...

MEHMET KARAKAYA – Dağdaki gerillanın helikopteri yoktur, kimyasalı yoktur, topları yoktur, yani sadece öyle... Hiçbir kimsenin ölmesini istemiyorum.

BAŞKAN – Siz genel bir temenni de buldunuz zaten, peki.

Murtaza Bey, buyurun.

MUHAMMED MURTAZA YETİŞ (Adıyaman) – Mehmet Bey, ben de hoş geldiniz diyorum. İnşallah ülkemizdeki tüm acılar bir an önce son bulur.

MEHMET KARAKAYA – İnşallah efendim.

MUHAMMED MURTAZA YETİŞ (Adıyaman) – Şimdi, ben iki tane teknik soru soracağım, sonra da düşüncelerinizi biraz almak istiyorum.

Ben tıp kökenli bir milletvekiliyim, kimyasal silahtan bahsettiniz “Kimyasal silah kullanılmış olabilir.” diye bir ifade de buldunuz. Siz bugüne kadar gördükleriniz, duyduklarınız, okuduklarınızla bu ülkede kimyasal silah kullanıldığına dair herhangi bir bilginiz, belgeniz var mı?

Bir de şimdi bahsettiğiniz olayda 7 cenazeden bahsediliyor, bunların 2’sinin getirildiğini biliyoruz. Sizin oğlunuzun cenazesi niye size verilmedi sizce? Yani, aynı olayda kimyasal silah kullanılmışsa diğer 2 cenazenin de verilmemesi gerekir diye düşünüyorum, onun için bunu söylüyorum. Bu konuda düşüncenizi bir almak istiyorum.

MEHMET KARAKAYA – Düşüncem, aynı soruyu ben de soruyorum. Yani oğlumun cenazesini niye vermediler? Bir kimyasal silah mesela kullandığına benim bir belgem yoktur. Ben bireyim ama medyada takip ettiğim kadarıyla kimyasal silah birçok yerlerde, Bingöl’de, vesaire, işte Siirt’te, diyelim ki en son birçok yerlerde kullandığını diyorlar ama ben gözle mesela görmedim, kendim kimyasal tahlil yapabilecek gücüm de yoktur ama böyle duyular ülkemizde -siz de mutlaka duymuşsunuz- özellikle Doğu ve Güneydoğu’ndan çok bilinen şeylerdir.

Peki, nasıl bir örnek söyleyeyim? En son ben 19 Aralıkta Yeni Bosna’daki gerilla cenazelerine gidip baktım, birisi benim oğlum olabilir. Hepsini yanmışlar, koku geliyor, başları hepsinde şu burunlarından yukarı yoktur, yani sadece kalan vücutları da köz olmuştur. Buna siz de bakabilirsiniz. Yani, Komisyonumuza benim bir bakmaları... Niye böyle olmuşlar? Neden mesela kolları değil de başları mesela gerdanlarından kesilmemiş de, kırılmamış da, kopmamış da hepsi burunlarından yukarı... Bu da bir kuşku. Sonra, mesela vücutları yanmış, yanma şekli şudur: Köz olmuştur. Baktım, bundan tabii ben kimyasal bilmediğim için böyle şüpheler, öyle diyorlar, ben de sizler gibi basından öyle tahmin ediyorum efendim.

Oğlumun niye vermedikleri, ben de onu soruyorum. Yani niye vermiyorsunuz? Niye vermiyorlar cenazemi? Sonra devletimiz güçlüdür, verebilir. Eğer gömmüşse bir yerden... Ölen bir kişi mazumdur, her kim olursa olsun, yani sıfatı her ne olursa olsun ölen bütün canlılar mazumlardır. Bir mazumdan insan ne ister, niye vermezler? Yani İmam Hüseyin Kerbelâ’da şehit edildiği zaman 4 bin atlı üzerinde yürüyerek, kafasını keserek Şam’da sergileyen Muaviye Dönemi’ni hatırlıyorum. Bugün de, yani oğlumun oradan öldürülüp... Bir anlam veremiyorum, o İmam Hüseyin’in torunudur ve ben Savcı Bey’le konuştum, seslerim kayıttadır. Bu mazlum bir kişi, suçu varsa devletimiz yakalayıp getirip kanunlarımız çerçevesi içerisinde cezalandırılması, hapse atılması... Belki yaşayacaktık, belki şartlar daha değişirdi, bugün olumlu bir hava oluşmuş, belki yarın, inşallah, ümidim daha da güzel şeyler olurdu.

MUHAMMED MURTAZA YETİŞ (Adıyaman) – Bir de şunu sormak istiyorum: Şimdi siz -gerçi arkadaşlar da biraz ısrarcı bir tonda sordular, ben o tonda sormayacağım- diyorsunuz ki: “Kardeşliğin perçinlenmesi lazım ve gerekirse ben bu kardeşliğin perçinlenmesi için buradan çıkayım, dışarıda bedenimi feda edeyim, son bir fedakârlıkla bunu yapayım, yeter ki bu ülkeye kardeşlik gelsin.”

Sizce bu ülkede kardeşliğin perçinlenmesi için mutlaka insanların birbirlerini öldürmesi mi gerekiyor, hâlâ öldürmeyle, şiddetle, silahla bu işlerin ancak çözülebileceğine mi inanıyorsunuz? Yoksa artık böyle konuşarak, müzakere ederek, tartışarak bu ülkede birtakım meseleler çözülemez mi?

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle son cümleleriniz daha esaslı. Silahla bir yere varılmayacağını, kesinlikle artık masa üzerinde bize demokratik bir ortamda, özgürce düşüncelerimizi

dile getirerek ama o ortamın oluşması lazımdır. Ortam oluşmazsa, siz Sayın Değerli Komisyonumuz diyelim ki böyle bir ortam oluşmasaydı bir imkânım olmazdı. İki buçuk sene önce ben valiliğe gittiğimde beni orada azarlayarak, döverek, kovarak, ama bugün şükürler olsun diyelim ki gelmişim burada, gerçekten çok mutluyum, siz soruyorsunuz, ben cevap veriyorum. Demokratik bir ortam eğer ki oluşmazsa, yani özgürce fikirler eğer ki söylenmezse barış nasıl gelebilir? Yani diyelim dağa çıkan bir insan, dağa çıkan bir gerilla, zaten böyle ortamda -şu an değil, o günkü şartlarda- kendisi bir karar vermiş çıkmıştır. Yani dağlardan inmesi için bir ortam, diyelim ki ülkemizde demokrasinin biraz daha ilerlemesi gerektiğini, özgürce herkesin kendisini ifade etmesi lazımdır, o oluşum olması lazımdır. Yani şartların uygun olması lazımdır ki inanın o zaman barış daha, yani insanlar daha birbirini kucaklıyorlar.

Şimdi mesela ikinci bir şey, sivil, asker, polis ve gerilla aileleri diyelim ki bu işten bedel veren insanlardır. Bunları kucaklaması lazım, yani kiminle gidip barış yapıyorsunuz, kiminle mesela diyelim ki işte olay bitti. İşte, olay bitmemiştir. Benim yüreğim yanıyor, dün de yandı, bugün de yandı, yarın belki öbür oğlum ölür yine yüreğim yanar. Yani bu devletin, benim yüzyıllardan beri temel taşı olduğum devletim böyle bir şeyle karşılaşmış, bana böyle yapmıştı. Yani, benim askerim bana küfretti, benim askerim bana işkence yaptı, benim askerim yani bana işkence yaparak İstiklal Marşı okumuş, benim askerim benim bayrağım altından bana çirkinlikler yapmıştır, örnek söyleyeyim. Yani, tabii ben birileri için söylüyorum, belki devletim, mesela bütün üst düzey insanlarımızın haberi yoktur ama amaç bu hatayı işleyen, bu suçu işleyen insanlar bir yargı önüne çıkıp varsa -hak etmişse bir ceza- bir daha böyle olmaması için ceza alması lazımdır. Benim de bir cezam, bir hakkım, mesela buradan çıkarken bütün halkların kardeşliği için, ülkemizde barışın esas olması için ben buradan çıkayım hemen darağacı hazır, idam edileyim, yeter ki ülkemde bundan sonra ne bir asker ne bir sivil ne bir polis ne bir gerilla ölmesin. Bunun için asın, bunu demek istedim ben.

MUHAMMED MURTAZA YETİŞ (Adıyaman) – Peki, teşekkür ediyorum.

MEHMET KARAKAYA – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Hamza Bey.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben de hoş geldiniz diyorum.

Öncelikle Ertuğrul Bey'in biraz önce soruya karşı verilen cevabı yanlış değerlendirdiği kanaatindeyim, onu düzeltmek istiyorum. Şimdi, verilen cevapta, İçişleri Bakanımızın verdiği cevapta "Cesetleri taşınamayan 5 terörist." diyor. Demek ki cesetleri taşınanlar, yani 2 kadın teröristin değil, cesetleri taşınamayan 5 teröristin fotoğrafı çekilmiş, dolayısıyla fotoğrafı çekilenler bayanlar değil, erkekler. O anlamda onu düzeltmek gereği hissettim.

Şimdi, öncelikle birkaç tane sorum olacak, biraz fazla olacak, ben biraz inceledim de sizin önceki beyanatlarınızı, konuşmalarınızı. Biraz önce "Büyük ihtimal oğlum toplu mezardadır." dediniz

Ertuğrul Bey'in sorusu üzerine ama 14-15 Mayıs'ta bu olay oluyor, iki hafta sonra Kocaeli Dilovası'nda bir taziye çadırı kuruyorsunuz ve taziye çadırına DTP Kocaeli İl Başkanı, İstanbul İl Başkanı, EMEP Kocaeli İl Başkanı katılıyorlar ve orada şunu söylüyorsunuz: Ahmet Şerif Karakaya'nın -yani oğlunuz- çatışma sonrası -siz HPG güçleri tarafından diyorsunuz- PKK güçleri tarafından alınıp defnedildiğini söylüyorsunuz, ifadeniz de var. Bu bilgiye nasıl ulaştınız? O bilgilerinizle, o zamanki o PKK güçleri tarafından alındı, defnedildi düşünceniz ile şu anda "toplum mezarda" dediğiniz çelişmiyor mu?

MEHMET KARAKAYA – Ben öyle bir şey mesela söylememişim ama şu taziye olduğu için, taziyeye gelen binlerce insan vardı, başsağlığı diliyorlar. O anda mesela herhangi böyle bir şey, belki dikkatsiz bir şey, cümle kullanmışsam da onu hatırlamam. Özellikle mesela HPG güçlerinin cenazeyi aldıkları, öyle bir beyanatım yoktur, yani o tamamıyla yanlış, benim bilgim dışındadır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bu şeyde var, Roja Ciwan, yani PKK'nın yayın organında çıkan bir beyanat, siz şimdi öyle söylüyorsunuz.

MEHMET KARAKAYA – Ben söylememişim, benim ağızdan çıkmamıştır. Yani, kim söylese de pek beni bağlamayacağını söyleyebilirim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – 3 Ocak 2012'de, yani birkaç gün önce Bingöl Yayladere'de olan olayla alakalı, 8 PKK'lının öldürüldüğünü ve cesetlerin tamamen yanmış, kafalarının yok edilmiş olduğu tarzında biraz önce burada söylediniz, daha önce Eruh'taki olayı CD'den izlediğinizi, fotoğrafları gördüğünüzü, oğlunuzu net olarak teşhis ettiğinizi söylüyorsunuz, kendinizin de CD'ye çektiğinizi söylüyorsunuz. Şimdi, oğlunuzu net olarak görmüşseniz, CD'ye çekmişseniz niye tekrar oğlunuza bakmaya, tekrar onu görmeye gidiyorsunuz? Bir oğlunuzun daha dağda olduğunu söylüyorsunuz, niye diğer oğlunuz olabilir diye gitmiyorsunuz?

MEHMET KARAKAYA – Gittiğim zaman ikisi de benim oğlumdur. Öncelikle mesela öbür oğlumdan hiç haber almadığımdan dolayı öncelikle bu ölen oğlumu, yani o kuşklar... Çünkü ülkemizde birçok fotomontaj mesela olabilir, belki de oğlum o anda mesela ölürken başkası, yani net cenaze almadım, elimde bilgi yoktur, o niyetle... Yani, kafamdaki mesela karmaşıklıklar bundan dolayı çünkü öbür oğlumdan hiçbir haber almadım, mesela hiç aramadı, orada olup olmadığını bilmiyorum ama o düşüncedeyim. Düşünüyorum, PKK'ye katıldığını düşünüyorum ama bu ölen oğlumu bana gösterilen resimlerinde, gösterilen CD'sinden teşhis ettim ama eğer bir fotomontaj, mesela ülkemizde teknik özellikle birçok şeyler var, birçok imkânlar vardır, belki de... Yani ondan dolayı, belki o olabilir, belki mesela yanlış bir şey yaptılar, bana bir resim gösterdiler, ondan dolayı gidip bakıyorum efendim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, yani buradaki ifadenizde genel de oğlunuzun cesedini almak istediğinizi, o tarzda bir söylem belirtiyorsunuz ama gördüğüm kadarıyla benim basından, birçok

cenazeye gittiğinizde daha çok gündem oluşturmaya çalıştığınız nokta kimyasal silah kullanıldığı noktasında. Yani, bunu daha çok gündeme getirmeye çalışıyorsunuz ama burada daha çok barış mesajları verdiniz “Oğlumun cesedini almak istiyorum.” dediniz. Şimdi, eğer basında bu tarzda bir söylem içindeyseniz, baktığım kadarıyla, incelediğim kadarıyla, şimdi de burada siz de beyan ettiniz, 2 bayan terörist oradan alınıyor ve bayan terörist on beş gün boyunca tutuluyor morgda, çünkü sahipleri çıkmıyor ve on beş gün sonra Eruh Belediyesi tarafından bunlar belediye mezarlığına veya toplu mezarlığa Eruh Belediyesi tarafından alınarak veriliyor. Bildiğim kadarıyla Eruh Belediyesi de BDP’li bir belediye. Eğer böyle bir şey olmuş olsaydı, yani kimyasal, sizin gündem oluşturmaya çalıştığınız nokta olmuş olsaydı, o belediye tarafından bunların da bu tarzda bir ölüm olduğu tescillenemez miydi?

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle ben gündem oluşturmak istemiyorum, sadece cenazemi almak istiyorum. Yani, Eruh Belediyesinin de -siz bahsettiniz, onu pek hatırlamıyorum- mesela böyle kimyasal silahı tespit edebilecek güçleri olmadığını, bunu sadece devlet kurumumuz... Örnek, istiyorum, sizlerin, yani bu Komisyon, böyle bir bağımsız heyet oluşturarak kimyasal silahla ölüp ölmediğini ancak o şekilde öğrenebiliriz.

Birçok cenaze deyince, birçok cenaze değil sadece benim İstanbul’a gelen özellikle... Yani, ben bir babayım, Bingöl’de Yayladere’de öldürülmüştü, ben oralıyım. Öbür oğlumun da PKK’li olduğunu düşünüyorum, ondan dolayı gidip bakma gereği gördüm ve o imkânlar bana tanındı ve gidip baktım ki hiçbir kimse teşhis edemez, değil benim oğlum, ben teşhis edemedim, başkası teşhis edemezdi ve kim ki başları kesilmiş, başları yoktu, yani kesilmiş deyince başları kulaklarından yukarı, gözlerinden yukarı yoktur ve kimyasal olup olmadığı, ben tabii ki test etmedim, öyle bir bilincimde yoktur ama duyduklarımıza göre doktorlardan, insanlardan, bunu bilen insanlardan, çünkü cesetleri yanmış, normal bir yanma değildir, yani köz edilmiştir, köz olmuş, ondan dolayı tahmin ediyorum. Eğer ki bağımsız bir heyet oluşursa bunların hepsi ortaya çıkar, dolayısıyla böyle bir cümle bir daha ne benim ne başkasıyla bir şey söyleme gereği kalmazdır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bu biraz önceki ifadenizde valiliğe gittiğinizi ve vali yardımcılarının belge olarak değil de sözle size birtakım şeyler söylediğini söylediniz. Bu vali yardımcılarının isimlerini verebilecek mi siniz?

MEHMET KARAKAYA – Bilmiyorum, orada uzun boylu -ben görsem tanırım- birkaç kişi beni onlarca sefer dışarı attılar, hakaretlerde bulundular, küfür ettiler, Ermeni olduğumu söylediler ve buradan oğlum gibi olmak istemiyorsam derhâl orayı terk etmemi istediler. Orada şahitler, birçok insanlar vardı yanımda ama benim oğlumdur, ben oğlum için nereye gideyim? Bu ülke benimdir, ülkemde yaşıyorum, dolayısıyla başvuruyu orada yapmam lazımdır, yani vali me başvuruda bulunmam lazım. Sadece bir dilekçem mesela oğlumun cenazesini almam için, yani detayları bilmiyorum ve oradaki şeyler de...

BAŞKAN – Affedersiniz, o muameleyi gösterenlerin kimler olduğunu biliyor musunuz?

MEHMET KARAKAYA – Vali yardımcılarının kapısında, Vali Beyin kapısında... Daha sonra gelen, mesela bir tanesi 1.80 boylarında, sakalı vardı ve bazen Arapça konuşuyordu kendi aralarında...

BAŞKAN – Vali yardımcısı değildir.

MEHMET KARAKAYA – Hayır, vali yardımcısı değil, vali yardımcısının kapısında...

BAŞKAN – Sakallı...

MEHMET KARAKAYA – Sakallı, böyle kirli sakalları vardı. Vali Beyin kapısında diyelim ki sivil güvenlik güçleri olduğu, korumaları olduğu söylenen uzun boylu birkaç insanlar vardı, onları görsem tanırım. Vali Beyin yardımcıları, hangisi olduğunu bilmiyorum, birkaç tane mesela vardı, öyle sivil, onlar beni azarlayan, bir tanesinin vali yardımcısı olduğunu söylediler ama isimleri bilmiyorum ben efendim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Son bir soru sorayım, yani o da aynı kanaati hâlen taşıyor musunuz veya düşünceniz? İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesinde 16/6/2009, yani hemen bir gün sonra olaydan “Bir şehit babası olarak şehit rütbesine erdiği için oğlumla gurur duyuyorum.” gibi bir beyanatınız var. Böyle bir beyanat verdiniz mi? Aynı kanaatte misiniz?

MEHMET KARAKAYA – Bir şey söyleyeyim, şimdi insanlığın en üst mertebesi, kendi ülkesi, insanlık onuruna şehit olmaktır, en alt tabakası da bir münafıklıktır, yani olduğu gibi görünmeyen bir şeydir. Ondan dolayı bu ülkem için, bu ülke içerisinde ölen herkes, polis, sivil, asker, gerilla benim için hepsi aynıdır, hepsi bu ülkenin çocukları, hepsine aynı şekilde şehit diyorum. Dolayısıyla belki o anda yani bir başka şey çekmiş olabilirsiniz, mesela başka bir amaçla sormuş olabilirsiniz. Ben, bu ülkenin çocukları ama öyle ama böyle dağdan çarpışarak, şehirde çarpışarak birbirlerini öldüren, sonuçta hepsi anne-baba çocukları ve hepsi bu ülke için, nasıl ki diyelim ki 1970’lerden, yani birçok Denizler, Mahirler o zaman şunu söylemişlerdi, bağımsız bir Türkiye istemişlerdi, ülkemizin bağımsız olmasını söylemişlerdi, ben de bugün ülkemizin tamamıyla kendi inisiyatifi, yani kendi hâkimiyeti olması için ben de aynı düşüncüyü taşıyorum. Yani, şehitler benim için hepsi aynıdır. Eğer ki ölmüşler, cesedi, cenazesi alınmamışlar, dün Kerbela’da İmam Hüseyin’ di, bugün Gabar’da, yarın başka yerde.

Polislerimize de, askerlerimize de, sivillerimize de aynı gözle bakıyorum, hepsinin bu ülkenin şehitleri olduğunu düşünüyorum ve devletimiz de -benim talebim budur mesela, siz dile getirdiniz- polise, askere, sivile baktığı gözle gerilla ailelerine, gerillalara o şekilde bakmasını temenni ediyorum çünkü devletim polise, sivile, askere bir şehit muamelesi yapıyor bir gerillaya şehit muamelesi değil, terörist muamelesi yapıyor. Sonuçta her ne olursa olsun bu ülkenin çocuklarıdır. Onlar, devletin mesela bu kısmı, Ankara misal veya başka bir ilçemiz, bir ilimiz onu terörist olarak ilan ediyor ama

Doğu ve GÜneydoğu terörist değil, tam tersine bir kahraman, diyelim bir gerilla olarak bağrina basıyorlar. Yani, benim amacım bunu, ÷lkemin bundan sonra birbirlerini kucaklaması, daha bin yıllarca bizim kardeşçe beraberce yaşamamız için bu ortam yaratılması, yani ötekileştirilmeden. Ölen herkes mazlumdur ve polis de asker de gerilla da bizimidir.

Ben, devletin polis, asker ve sivillere göstermiş olduğu toleransı, mesela diyelim ki şehit ailelerine tazminat ödüyor, aynı şekilde gerilla ailelerine de, gerillalara da tazminat ödemesi gerektiğini düşünüyorum. Bu birey olarak benim düşüncemdir. O zaman daha da kardeşliği de, daha da mesela barış, daha da birçok imkânlar daha kısa yoldan halkımız kucaklaşacak ve ÷lkemiz üzerinde olan emperyalist güçlerin amaçlarına ulaşmayacağına inanıyorum ve ÷lkemiz daha binlerce yıl yaşayacaktır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, çatışmayla ilgili biraz daha açıkçası ekstra bilgi sahibi olmak gerekiyor. Şimdi bu çatışmada 1 korucu şehit oluyor, 2 korucu yaralanıyor ve 2 de uzman çavuş yaralanıyor. Önce korucular bu çatışmaya katılıyor, ilk silahta, ilk atışta bir korucu şehit oluyor. Şimdi, böyle görünce bakıyorsunuz ki çok yakın mesafeden yapılan bir eylem, bir savaş, bir mücadele. Dolayısıyla burada ilk baktığınızda kimyasal silahı o zaman, öyle bir şey varsa korucuların kullanması lazım. Korucularda böyle bir şey hiç mümkün değil ve çok yakın mesafe. Dolayısıyla bu bir çelişki değil mi? Yani, siz burada belki “Oğlumun cesedi.” diyorsunuz ama hep basından baktığım kadar hep aynı şeyi kullanıyorsunuz, yani kimyasal, kimyasal, kimyasal... Dolayısıyla bu bir çelişki değil mi sizce?

MEHMET KARAKAYA – Peki, ben cevap vereyim, sizlere bir cevap vermek istiyorum. Lütfen, cenazemi niye vermiyorlar? Yani, vermediklerine göre bir tereddüt, bir korku vardır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – 2 terörist verilmiş, 2 kadın terörist.

MEHMET KARAKAYA – Hayır, ben oğlum için söylüyorum, öbürleri için söylemiyorum. Ben oğlum için söylüyorum, Ahmet Şerif Karakaya için söylüyorum.

Eğer, cenazeyi vermediğine göre belki kimyasal kullanıp, kimyasal mesela adli tıpta meydana çıkacaktı diye... Yani, böyle olamaz mıdır? Yani ben bu duyguları taşıyorum. Benim amacım bunu başka bir yere çekmek değildir, temelden cenazemi almaktır ama onları veriyor, doğrudur, ama benim oğlumu vermedi. Ben de size sorayım: Niye vermiyorlar acaba cenazemi? Yani devlete bütün başvurularım var, bana gösteren sizler, oğlum olduğunu teşhis ediyorum, niye vermiyorlar?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Cevap verilmiş zaten, sarp kayalık olduğu için verilememiş.

MEHMET KARAKAYA – Hayır, o bence bir... Yani, sizi saygıyla...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Onun cevabını ben biliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Mehmet Bey, size de hoş geldiniz diyorum.

Bir bölge milletvekili olarak, bu durumu yakından takip etme imkânı bulmuş bir insan olarak, bu acıları da yüreğinde hissedenden biri olarak böyle bir Komisyonda olmaktan da olumlu olduğunu, uygun olduğunu düşünüyorum ve şu noktada da bir teselli bulmaya çalışıyorum. Şu an bu masanın etrafındaki insanlar Türkiye'nin bir fotoğrafı, 12 Haziranda yapılan seçimde yüzde 94 oranında çok yere de, çok seçime de nasip olmamış bir oranda Meclis şu anda halkımızı temsil ediyor doğusuyla batısıyla, kuzeyiyle güneyiyle ve bu ortamın sağlanmış olması da mutluluk vericidir.

Ben AK PARTİ milletvekiliyim, bu konuda da şahsıma değil ama partim için de bir övünç duyduğumu belirtmekte fayda görüyorum. Muhalefet partilerimizin de bu konuya duyarlılıklarından dolayı, hassasiyetlerinden dolayı -altı aydır Mecliste yakından takip ediyorum- bütün vekillerimizin bu konudaki duyarlılığının da bir şahidi olarak konuşuyorum. Herkes bu olaydan muzdarip, herkes bu sorunun çözümü noktasında bir gayret içerisinde, bundan sonra analarımız açlansın, gözyaşlarımız dinsin noktasında ortak bir irade var. Bu bana büyük bir ümit veriyor. Bir hayal değil ama büyük bir umut.

Bir acılı babasınız, benim de çocuklarım var, bu masa etrafındakilerin hepsinin evladı olduğunu biliyorum, bu masa etrafında oturanlardan evladını yitirenlerin de olduğunu biliyorum. Bu nedenle cümlelerimi seçerek konuşmak istiyorum.

Sizinle şu değerlendirmeyi paylaşmak istiyorum, kesinlikle benim niyetim sizi sorgulamak değil, kesinlikle benim niyetim sizi bir yere yönlendirmek, sizi etkilemek değil, bütün samimiyetimle şu anda içimdeki bütün duyguları kelimelere dönüştürmek istiyorum. Ben yılbaşında on gün bölgede dolaştım, Mardin ilçe ve köylerini, şehirlerini, ilçelerini dolaştım. Bütün insanlar gözümün içine bakıyor, bu sorunun bitmesini herkes istiyor. BDP'ye oy vermiş, MHP'ye oy vermiş, CHP'ye oy vermiş, AK PARTİ'ye oy vermiş, ismini şu anda hatırlamadığım şu ya da bu partiye oy vermiş herkesin ortak arzusu ve iradesi bu çatışmanın, bu öldürmenin, bu kanın durması, bitmesi noktasında büyük bir rica var, insanlar âdetâ "Ne olursunuz bu işi bitirin." diyor.

Âcizane bu konuya ilgi duyan bir entelektüel olarak 30 Aralık 2010'da bir rapor sundum. Raporum İnternet'te yayımlandı. "Demokratik Açılım (Algılar, Gerçekler ve Çözüm Önerileri)" başlığı altında, şu anda da bu işin koordinatörü olan Sayın Bakanım Başbakan Yardımcım Beşir Atalay Bey'e sunmuştum. Orada da bunu belirttim. Tarihte yirmi dokuz tane isyan olmuş, yirmi dokuz tane ayaklanma olmuş, başkaldırı olmuş. Literatürü de çok önemli değil, artık bana göre anlamını yitirmiş. Şu an 2012'nin ilk günlerindeyiz ve sizinle 2005'ten bu tarafa bir yolculuğa çıkmak istiyorum. Türkiye'nin Başbakanı, şu anda Başbakanımız Diyarbakır'ımıza geliyor, sahabeler şehri, sizin bahsettiğiniz Hazreti Hüseyin'in evlatlarından da birilerinin mefhum olduğu güzel Diyarbakır'ımızda

şunu diyor: “Kürt sorunu benim sorunumdur.” Bakın, dikkatinizi çekmek istiyorum, bunu söyleyen Türkiye'nin Başbakanı. Bu sorunu çözme noktasında büyük bir irade konuluyor. Samimiyetimle söylüyorum, MHP dâhil bütün partilerimizin buradaki iradesi gerçekten kutlanacak bir irade, CHP'nin de. BDP'nin de burada saymak istiyorum, söylemek istiyorum. Çünkü söylenenler böyle. Ben insanın içini okuyamam, niyet okumak gibi bir şeyim de yok. Bu sürede Sayın Başbakan şunu diyor: “Büyük ülkeler acılarıyla karşılaşır, kendi geçmişleriyle yüzleşirler ve toplumlarının geleceği hususunda büyüklüklerini gösterirler. Biz sorunlarımızla karşılaşmaya varız. Ret, inkâr ve asimilasyon politikası bitti.” Bu şu andaki Hükûmet Programımızda da var. Geçmişte bazı acılar yaşandı, doğuda da yaşandı, batıda da yaşandı. Mamak'ta yaşandı, milliyetçiler tezgâhtan geçti; Diyarbakır'da yaşandı, Kürtler tezgâhtan geçti; Metris'te şurada burada Aleviler, solcular tezgâhtan geçirildi, işkencelerden geçirildi. Bu ülke darbeler gördü. 1960'ta başbakan asıldı, 2 bakan asıldı. 12 Martı biliyoruz, 12 Eylülü biliyoruz, 28 Şubatı biliyoruz ama bir şeyi daha biliyoruz Mehmet Bey, sizin dikkatinizi bu noktaya çekmek istiyorum. Şu anda rütbesi general olan, sizin de çok yakından bildiğiniz bir başçavuşa yan bakılamayan bir dönemden şu anda yasa dışı bir iş yapmış olmak hesabıyla general de olsa hesap vermek durumunda olan var ve bugün 5 Ocak, bir önceki Genelkurmay Başkanımız ifadeye çağırılmış. Mehmet Bey, bu resmi görmenizi istiyorum. Bir acılı baba olmanız hesabıyla size saygı duyuyorum ama lütfen bu resmi görün, sizin burada rolünüz tayin edici.

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle bunu görüyorum, evet efendim, doğrudur.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – Benim de çabam, benim de heyecanım şundan: Ölen çocuklarımız öldü, geri getiremiyoruz. Acılarını hissetmemiz, yaşlarını tutmak bizim hakkımız. Polisimizin, askerimizin, sizin tabirinizle gerilla, dağdaki insanımız bunlar da bizim insanımız, hepsi Türkiye Cumhuriyeti kimliğini taşıyor. Bu insanların adı Ahmet, Mehmet, Hasan, Hüseyin.

Bir şeyi daha hatırlanıza getirmek istiyorum: Oslo'da bir süreç var. Çok az dillendirildi. Çoğumuz bazen kendimizden de bir şeyler saklarız ya bütün gerçekliğine rağmen. Benim kanaatim, bu Oslo'daki görüşmeler Kürt sorunu için tarihî önemi haiz bir kavşak, bir dönemeç, bir milat. İnkârın bittiğinin, reddin bittiğinin, asimilasyonun terk edildiğinin belgesidir bu. Bu iş, ben kayıtlardan okudum, resmî olarak kimseden dinlemedim, siyasi iktidarın iradesinin dışında olacak iş değil.

Apo şu açıklamayı yapıyor... Bakın, bunlar çok önemli şeyler arkadaşlar, bunlar kayda giriyor, bakın biz şu anda bir tarih konuşuyoruz. Lütfen sadece kendi pencereimizden bakmayalım. 74 milyon insan bizim insanımız. Ben Kürt'üm, ben Sünni'yim ama benim dışımda da insanlar yaşıyor burada, hepsi benim kardeşim. Eğer Hazreti Ali'yi sevmek Alevilikse Alevi'nin âlâsı da benim. Ben Kerbela'nın acısını da çok yüreğimde hissediyorum. Ama lütfen arkadaşlar, kavramlar üzerinden, kutuplaşmalar üzerinden kompartmentalar kurmak üzerindeki bir moddan çıkmamız lazım. Çünkü ölen bizim insanımız, ölen bizim çocuklarımız, yıkılan bizim köylerimiz. 12 bin faili meçhul var

Türkiye’de, dört bin beş yüz köy boşaltılmış. Bu işler şaka değil. Şu anda gencecik kızlar varoşlarda, dilimin varmadığı bir pozisyonda bu kızlarımız. Bunlar bizim kızlarımız. Kürtler namuslu olmakla övünürlerdi, haklı yere de övünmüşlerdir, bütün insanımız da namusludur. Ama Kürtlerinin de böyle bir hususiyetinin dillendirildiğini en iyi siz bilirsiniz.

Apo açıklama yapıyor, diyor ki: “Benim koyduğum tehditler bitti, biz görüşmeleri yaptık. Bundan sonraki süreç başka olacak.” Kavramlar tam bunlar değil ama muhteviyatı bunlar. Yani “Bundan sonra silahlı bir eyleme gerek yok.” diyor ve dikkatinizi çekiyorum, Silvan’da bir hadise başlıyor. Bir kaymakam adayı kaçırılıyor, sağlık memurları kaçırılıyor. Olay, gelinen o suhulet noktasında bir sabotaj süreci başlıyor. Siz bir ülkenin başbakanı, bir iktidar sorumluluğu taşıyan biri olarak büyük bir siyasi risk alıyorsunuz. Ben buradan Sayın Başbakanı selamlıyorum. Devlet adamı ciddiyeti risk almayı gerektirir. Bu noktada destek veren bütün siyasi partilerimizi de kutluyorum. Bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum: Sayın Devlet Bahçeli bu konuda insanların sokağa çıkmaması, meşru mücadele yöntemi dışında bir gücün kullanılmaması hususunda sık sık ikazda bulunuyor. Arkadaşlar, bazı şeylerin değerini iyi anlamamız lazım. İnsanlarımızın ölmemesi noktasında herkes sorumlu davranıyor. Ama bu süreç niye sabote edildi? Bu soruyu size soruyorum, lütfen bunu bana çok görmeyin.

Bir de bir şey daha söylüyorum arkadaşlar: Biraz da siyaset gözlüğümüzü çıkaralım, biraz olaylara sosyal bir perspektiften bakalım. Dünya, hayat siyasetten ibaret değil. İstanbul’da 2 milyon Kürt yaşıyor, kimi tüccar, kimi esnaf, kimi sanayici, kimi doktor, kimi öğretmen. Bin entegrasyon var, bir iç içe geçmişlik var. Adana, Mersin ve İzmir’de 1’er milyon Kürt yaşıyor. Bunların hepsi iş gücü sahibi. Size şunu söylemek istiyorum: Bu millet iç içe geçmiş, bu millet evlenmiş. Her birimizin evinde, Kürt’ün evinde bir Türk gelin, Türk’ün evinde bir Kürt gelin var neredeyse.

Şunu demek istiyorum: Bu insanları artık birbirinden ayırmak gibi bir mantığın bir realitesi, bir sosyal gerçekliği yok.

Çok uzatmayayım, konu o kadar detaylı ki, bitirmeye çalışıyorum Sayın Başkanım, özür dilerim.

Bir soru daha size sormak istiyorum: Bizim çocuklarımızın kanı, analarımızın, bacılarımızın, babalarımızın, halalarımızın, teyzelerimizin göz yaşları üzerinden rant sağlayan savaş baronları kimler? Onu da sizden duymak istiyorum.

Bir de size teşekkür babında bir cümlelerinizi tekrar etmek istiyorum: “Gerilla, polis hepsi benim için aynıdır.” Dediniz, bir de “devletimiz” kavramını kullandınız. Sizin zihninizdeki bu algılar gerçekten bana bir umut oldu, teşekkür ediyorum, sağ olun.

MEHMET KARAKAYA – Ben teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Kesinlikle bu devlet benimdir, benim atalarım bu devleti kurmuşlardır ve Kürtlerin birçoğu da, hepsi de aşağı yukarı, bölünme gibi, sizin son bahsettiğiniz gibi öyle bir niyetinin olmadığını... İstanbul da benimdir, Çanakkale de benimdir. Hiç kimseye vermeyeceğim. Ama demokrasi içerisinde, demokratik çerçevede içerisinde, her yerden dile getirmek için birey olarak ben kendim söylüyorum, dile getireceğim, her ne pahasına olursa olsun ülkemizi sömürcülere bırakmayacağım. “Devletim” diyorum ve devletin içindeki bireyler, siz sebebi sorarsanız, mesele bellidir bütün soruların cevapları içinde olduğu gibi. Bahsettiğim o provokasyon olaylarında, Silvan vesaire. Onu da devletin içindeki derin güçlerin yaptığı kanısındayım.

Siz sayın Abdullah Öcalan’la ilgili sordunuz, ben onu da bilmiyorum. Tabii kendisinin mesele düşüncesindeydi. Siz basından okumuşsunuz, daha iyi okumuş, daha iyi biliyorsunuz ne söylediğini.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Fırat News’te okudum, onu da söyleyeyim.

MEHMET KARAKAYA – Doğru söylüyorsunuz. Onun düşüncelerini sizler daha iyi bilirsiniz, daha iyi okumuşsunuz, daha iyi gündemi takip etme şansınız vardır, benim daha iyi takip etme şansım yoktur. Dolayısıyla, ama kesinlikle Kürtler mesele... Ben mesele, örnek söyleyeyim, bu ülkenin her karışığı benimdir, hiç kimseye vermeyeceğim, benimdir, yani yabancı bir ülkeye vermeyeceğim. Bu ülkede yaşayan herkes benimdir, Müslüman, Hıristiyan, Yahudi, Alevi, Sünni herkes benim kardeşimdir. Onlar beni kardeş olarak görmeseler dahi bir gün düşünecekler ki bizim kardeş olduğumuzu, onlar derin güçlere ve emperyalist güçlere hizmet ettiğinin farkına varacaklardır. Yani kanımı dökseler dahi bir gün farkına varırlar ki bizler kardeşiz.

Evet, bazen mesele söylenen bir söz var “Et ve tırnak olmuş.” Doğru söylüyorsunuz. Benim ağabeyimin hanımı Türk’tür, 2 tane gelini de Türk’tür. Evet, bizler iç içe geçmiş bir kardeşiz ama et ettir, tırnak da tırnaktır, yani isimde. Benim adım Mehmet Karakaya, hiç kimse beni Erol yapamaz, Hakan yapamaz, başka bir ismi bana zorla şey ettiremez. Ben bir Kürt olarak bu ülkede yaşıyorum, bu ülke benimdir, ben kendimi Kürt hissediyorsam, mevcut halkımın da, bütün kardeşlerimin de beni Kürt olarak kabul etmeleri gerekiyor. Yani zorla mesele, sen değilsin, şusun, Arap’sın, Çerkez’sin, Laz’sın, Türk’sün vesaire, böyle bir hakları yoktur. Yani, Cenabı Allah eğer isteseydi herkesi tek mezhep, tek tip yaratırdı, hepsi mesele bir isimde. Öyle bir şans yoktur. Yani diyor ki Cenabı Allah “...”^(x) diyor. Hiçbir ırk bir ırktan üstün olmadığı gibi “...”^(x) bütün Müslümanlar kardeşler ve “...”^(x) diyor ki: “Yalancı bir kişi Allah’ın düşmanıdır.” Benim adım Mehmet’tir, ben bir Kürt’üm. Kim ki bana “Sen Kürt değilsin.”... Ben özgürce yaşamak istiyorum. O zaman Allah’ın düşmanı olur. Allah’ın düşmanı olanın ne Allah’a ne dine ne millete ne vatanına bir faydası olamaz. Dolayısıyla

^(x) Bu bölümlerde Konuşmacı tarafından Türkçe olmayan bir dille kelimeler ifade edildi.

belki geçmişte mesela birileri, devletimizin içindeki mesela bazı birileri, isteyerek istemeyerek, kötü emellerde bulunmuşlardır ama ülkemizin bundan sonra daha eskisi gibi perçinleşerek güçlü bir ülke olması için bizler kardeş olarak birbirimizi kucaklamalıyız, bu acıları unutup yarınlarımızı sevgiyle, umutla.. Ben umutluyum, kesinlikle bu dönemden umutluyum. Yani son otuz sene önce, 80’de mesela, özellikle 95’te...

95’te beni içeriye attılar, ben bir esnaftım. Bana “Sen Ermeni’sin.” diyordu. Ben Ermeni değilim. Onlar da kardeşlerimizdir ama, yani bir örnek söyleyeyim. Çocukların mesela niye dağa çıktığını Sayın Başkanımız sormuştu. İşte, bir tane sebep budur. Yani gelip sokaktan, buradan, memurlar, polisler diyelim eve baskın yaptıkları zaman, geldiği zaman onların bir suçu, herhangi bir şeyi varsa yasal olarak hayhay ama yasal bir eksikliğim yoksa, gelip baskında bulunuyorsa... Benim babam o zaman seksen dokuz doksan yaşındaydı, sakallıydı ve seyit bir ailenin çocuğuydu. Gelip babama, anneme “Ermeni” dediği zaman yani o çocukların, o torunların içinde bir rahatsızlık kalır, bir kin kalır. Yani yarınlarda Türk ve Kürt, Türkiye’de yaşayan bütün halkların çocukları, torunları içinde bir kin kalmaması için bence şu andaki süreç tam müsaittir. Kardeşçe, o eksikliklerimizi, o kırgınlıklarımızı geri atıp yarınlarımızı kucaklayarak, yarınlarımıza sevgiyle, daha güzel bir ülkemiz için perçinleşmemiz lazım. Yani acıyı unutmak... Hemen unutabilirim. Nasıl unutabilirim? Bir daha böyle bir şeyi benim değil, başka kardeşlerin, başka insanların yaşamaması için.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) –Teşekkür ederim.

Mehmet Bey, birkaç tane sorum olacak.

Önce şunu söyleyeyim: Biz inanmış kişiler olarak Allah’ın yarattığı her canlıyı Yaratan’dan ötürü seven insanlarız. Yani bu sadece insanları kapsamıyor, onun dışında bitkiler dâhil olmak üzere, kurdu kuşu hepsi dâhil olmak üzere bütün canlı kutsaldır, çünkü Yaratan’dan ötürü.

Siz seyit misiniz, seyit aileden mi geliyorsunuz?

MEHMEK KARAKAYA – Evet, ben Seyit Sevkari’nin torunuyum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamlı) – Şimdi, seyitseniz zaten Kürt değilsiniz, bir defa onu söyleyeyim

MEHMET KARAKAYA – Hayır, ben Kürt’üm. Neden...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamlı) – Bir dakika söyleyeyim de, siz dinleyin beni önce.

MEHMET KERİM YILDIZ (Ağrı) – Hocam, tarihçiliğin mi depreşti?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamlı) – Bir dakika, hayır. “Seyit” denildiği zaman Peygamber sülalesinden geliyor demektir, öyle değil mi?

MEHMET KARAKAYA – Değildir öyle efendim. Niye? Çünkü, kızlar Kürtlerle evlenmiş ve ben seyidim ve Kürt'üm de.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Diyemezsiniz, seyitseniz Arap olmak zorundasınız. Yani Peygamber sülalesinden geliyorsunuz. Bu tarihî bir gerçektir. Yani siz Türk olsanız da seyit olamazsınız, Kürt olsanız da seyit olamazsınız, kim olursanız olun olamazsınız, bir defa bunu söyleyeyim.

MEHMET KARAKAYA – O sizin düşüncenizdir efendim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Arap sadece Arap'la mı evleniyor? İnsaf ya!

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Kardeşim, seyit dediğiniz zaman Peygamber sülalesinden geliyor anlamına gelir ve sülale babadan dolayı gelenlere seyit denir, tamam mı? Bunu bir defa öğrenin, eğer bilmiyorsanız. Bu birincisi.

İkincisi...

MEHMET KARAKAYA – Biliyoruz efendim, bilmez miyiz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Kardeşim, bunu kabul edersiniz, etmezsiniz. Bu benim söylediğim şeyler, yani kabul edin veya etmeyin.

BAŞKAN – Buyurun Yusuf Bey.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Mehmet Bey, ne zamandır İstanbul'da oturuyorsunuz?

MEHMET KARAKAYA – Çoktandır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Yani kaç yıl? Çocuklarınızın PKK'ya katılmasından, 2 oğlunuzun PKK'ya katılmasından önce mi oturuyorsunuz?

MEHMET KARAKAYA – Öncesinden oturuyorum.

Ben bir cevap vereyim sizinle beraber gitmek için, unutuyorum. Çünkü sizin notunuz var. Siz daha bilgilisiniz, daha tecrübelisiniz belki birçok manalarda.

Bir: Ben seyidim. Çünkü seyit nesli Muhammed (A.S) Evet, kızlar evlenmiştir, onun kanından olan... Hazreti Muhammed böyle buyurur: Benim kanımdan olup, soyumdan olup da "Soyundan değilim." diyenlere lanet okumuştur, soyumdan olmayıp da "Soyundanım" diyene de. Ben seyidim ve belgeliyim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şeceranız var mı?

MEHMET KARAKAYA – Başbakanlık arşivine bakabilirsiniz, orada bulabilirsiniz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Yani şeceranız var mı?

MEHMET KARAKAYA – Şecere var.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şecere olması lazım. Çünkü, şunu söyleyeyim: Buna benzer olmak üzere, Osmanlı devleti zamanında seyit olanlara çok büyük saygı duyulduğu için seyitler

vergiden muafdir. Bundan dolayı da pek çok kişi seyitlik iddiasında bulunmuştur ve sahte seyit şeceresi çıkarmışlardır.

MEHMET KARAKAYA – Ama 500 tanesini esas kılmışlardır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bunlar tespit edilmiştir. Eğer elinizde ciddi böyle bir seyitlik şeceresi varsa doğrudur, yanlış demiyorum. Ama öyle olduğu takdirde de dediğim gibi Arap sülalesinden, Arap'tan gelmeniz lazım gelir. Ben bunun için söylüyorum.

MEHMET KARAKAYA – Ben bir cevap vermek istiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu konuda benim pek çok çalışmam olduğu için bunu şöyle veya böyleye çevirmenin de gereği yok.

MEHMET KARAKAYA – Siz “Değilsiniz.” diyemezsiniz, ben oyum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şecereniz varsa, bakın, tekrar ediyorum, şecereniz varsa diyorum, elinizdeki şecereyi görmemiz lazım. Bu orijinal bir şecereyse bakılır, ona göre de hangi sülaleden geldiğiniz tespit edilir. Bunu ben şey için söyledim...

MEHMET KARAKAYA – Ama, benim oğlumun getiremezsiniz bununla ilgili.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Affedersiniz. Şimdi oğlunuzun getirilmesiyle ilgili değil, ama bakın seyit, bizim nazarımızda, Peygamberimizin sülalesinden geldiği için hep makbul tutulan, her zaman saygı duyulan bir sülaledir, bir anlayışı doğurur Türk milleti üzerinde. Dolayısıyla bu anlamda sordum size.

Şimdi, bu çerçevede, madem seyitsiniz, o zaman seyitliğe yakışır şekilde konuşmamız gerekiyor.

Şimdi, hem “Analar ağlamasın.” diyorsunuz hem de oğlunuzun dağdan inmesini kabul etmiyorsunuz. Analar nasıl ağlamayacak?

MEHMET KARAKAYA – Bitirdiniz mi? Ben cevap vereyim: Şimdi, oğlum dağdan inip geldi. 2 adam bu yandan alıp, kafasını kesip, işte Yenibosna'daki gibi kafasını kesip kimyasalla cesedi parça parça yaparak mı, öyle mi görmek isteyeyim? Gene özgür iradesiyle, barış ortamı hazırlandıktan sonra... Tabii ki kim dağda kalmak ister karda, kışta, soğukta? Siz kalmak ister misiniz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Dağa niye çıktı ki?

MEHMET KARAKAYA – Siz bir gerillanın başını kesebiliyor musunuz, kesmek ister misiniz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bir dakika. Dağa niye çıktı oğlunuz?

MEHMET KARAKAYA – Onu da sormak lazım. Mesela mevcut süreçte diyelim ki ülkemizde...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Kaç yıldır dağda bu ikinci çocuğunuz?

MEHMET KARAKAYA – Takriben dokuz yıldır yok, katıldığını düşünüyorum. Dağda olup olmadığını bilmiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ama sizinle hiç haberleşmedi değil mi şimdiye kadar?

MEHMET KARAKAYA – Hayır, hiç haberleşmedik..

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Yani, dokuz yıldır hiç haberleşmediniz.

Şimdi, kimyasal silahla öldürülmüş insan hiç gördünüz mü bugüne kadar?

MEHMET KARAKAYA – Yani ben kimyasalı bilmediğim için öyle dediler...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ama, bakın, her sözünüzde diyorsunuz ki: “Kimyasalla öldürülmüş.”

Şimdi, kimyasal silahla öldürülmüş hiç insan gördünüz mü?

MEHMET KARAKAYA – Görmedim ama kimyasal ...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – O zaman, bakın, kimyasalla söyleyemezsiniz. Yüzlerin kızarmış olması, yanmış olması kimyasalla öldürüldüğü anlamına gelmez biliyorsunuz.

MEHMET KARAKAYA – Efendim, müsaade ederseniz ben söyleyeyim. Siz gördünüz mü? Ben gidip gördüm. 8 tane gerillanın, HPG gerillasının Yenibosna’da kimyasalla öldürüldüğünü söylüyorlar ama ben doktor değilim, elimde test yoktur. Hani, öyle söyledikleri için hâlâ diyelim ki bir test...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – 8 kişiyi mi gördünüz? “1 kişiye katıldım.” demiştiniz şimdiye kadar.

MEHMET KARAKAYA – Ben, hayır, Yenibosna’da 8 tane gerilla cenazesine gidip baktım, tek tek baktım.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Demin “1 taneye gittim” demiştiniz de.

MEHMET KARAKAYA – Siz burada yanlış, gene yanlış yöne çevirdiniz... Çünkü orada 8 tane cenaze vardı.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bakın, şehit edilmiş askerlerin tabutlarının aileler tarafından açılmasına müsaade edilmiyor. Bakın, tekrar ediyorum, şehit askerlerin tabutlarının açılmasına ve ailelerin yüzlerini görmesine müsaade edilmiyor. Neden edilmiyor biliyor musunuz? Parçalanmış yüzleri sebebiyle. Dolayısıyla, hani “Neden gösterilmedi, neden verilmiyor? Bundan dolayı mı?” diyorsunuz.

Bakın, Kayseri’de bir vatandaşımız -bende bütün belgeleriyle var, onu soruşturuyorum şu an- ailesine teslim edildikten sonra yüzünü görmesine müsaade edilmedi ve çocuğun intihar ettiği söyleniyor. İntihar ettiği söylenen bu çocukla ilgili şimdi, komutanlarıyla, askerleriyle görüşmeler yapıyorum, sonra buraya da getireceğim konuyu. Dolayısıyla başka şehit aileleriyle de görüştüm, hiçbirisinin şehitlerinin yüzünü görmesine müsaade edilmiyor. Bakın, yani sadece sizin çocuğunuzun

yüzünün görülüp görülmemesi değil. Siz diyorsunuz ki: “CD var elimde ve fotoğrafını çektim.” Kendiniz çektiniz değil mi? Görerek mi çektiniz çocuğu?

MEHMET KARAKAYA – CD’den savcı bey gösteriyor bana bilgisayardan, ben de çekiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Yani, siz görüntüden mi çektiniz?

MEHMET KARAKAYA – Tabii. Siz savcı beysiniz...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Yani çocuğun yüzünü görmediniz.

MEHMET KARAKAYA – Tabii, hepsi dosyasında.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Dosyasında gördünüz, CD’ye çektiniz, sizin çocuğunuz olduğunu teşhis ettiniz.

MEHMET KARAKAYA – Evet, teşhis ettim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ondan sonra ama diyorsunuz ki yine hâlâ...

MEHMET KARAKAYA – Ben bir de eklemek istiyorum, çünkü unutuyorum...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şunu da söyleyeyim: “Hâlâ çocuğumun ölüp ölmediğini bilmiyorum.” diyorsunuz.

MEHMET KARAKAYA – Çünkü cenazeyi vermemişlerdi. Yani, nasıl ki diyelim Ergenekon şu andaki süreçteki, birçok Ergenekon şeylerinde hani Çukurca ve Hakkâri’den 7 tane askerimizin, 1 komutanın diyelim ki bomba döküşü yolda paramparça olduğu... Belki siz onları belirtmek istiyorsunuz cenazeden. Askerlerimizin cenazeleri hiç görünmeyecek, tanınmayacak hâlde. Yani daha sonra çıktı ki o zaman bir karakol komutanımızın böyle bir şey yaptığı. Ne zaman mesela duyduk yine basından, bu Ergenekon davalarından bunlar meydana çıktı. Yani, sonuçta parçalanan bütün cesetler, yani yazıktır, günahdır...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Peki, askerler de parçalanıyor biliyorsunuz, onların da kolu, bacağı kopuyor, başı kopuyor, mayınlarla...

MEHMET KARAKAYA – Tabii, tabii. Aynı acıyı paylaşıyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ama şimdi, Mehmet Bey burada bir tenakuza düşmüyor musunuz? Diyorsunuz ki bakın, gerillalar... Bunların dağdan inmesini de kabul etmiyorsunuz. Ondan sonra ellerine silah almış insanlar “gerilla” diyorsunuz. Şimdi, gerilla dediğiniz zaman gerilla tanımını “Devletle mücadele eden insan.” demektir, “Devletle, devlet güçleriyle mücadele eden insan.” demektir, bütün tanım budur.

Şimdi, eğer bu tanım çerçevesinde bir mücadele varsa, kimisinin kolu kopacak, kimisinin başı kopacak, o çatışma muhakkak olacaktır. Eğer insan...

Bakın, bir normal hukuk devletinde, devletin ancak güvenlik güçlerinin elinde silah olur, siz silahla mücadele etmeye kalkıştığınızda kimisinin kafası kopar, kimisinin parçalanır, kimisinin kolu kopar. Asker veya polis veya sizin gerilla dediğiniz kişiler...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – İnsan Hakları Komisyonu mu burası? Ne hakkı komisyonu burası?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – İnsan haklarından konuşuyorum. Bir dakika Beyefendi.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Kafa koparmaktan söz ediyorsunuz burada.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ben sizinle muhataptan bahsetmiyorum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Nasıl beni muhatap almıyormuşsunuz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Deminden beri kafa koptuğundan bahsediliyor, kesildiğinden bahsediliyor. Dolayısıyla ben de bundan bahsediyorum. İyi dinleyin.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Siz diyorsunuz ki: “Kafa koparmak normaldir.”

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Hayır, çatışma varsa kopar diyorum, normaldir demiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika. Ertuğrul Bey, lütfen müdahalede bulunmayın.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Karşılıklı konuşmayın. Bir dinleyin, cevap vermek istiyorsanız konuşursunuz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Dağa o çıkmış gibi konuşuyorsunuz. Dağa çıkan ölmüş.

BAŞKAN – Ertuğrul Bey...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Dağa çıkmış gibi konuşuyorum, çünkü şundan dolayı diyorum...

Peki, bir soru soruyorum size: PKK'yı destekliyor musunuz?

MEHMET KARAKAYA – Bitirdiniz mi? Müsaade edin cevap vereyim.

Bir: Öncelikle o dönemde bizim Genelkurmay Başkanımız Sayın İlker Başbuğ'un şöyle bir sözü vardı gazetede: Ülkenin bütün topraklarına hâkim olduğunu söylemişti. Benim de böyle beyanatım olmuştu: “Eğer Sayın Genelkurmay Başkanımız ülkemizin bütün topraklarına hâkimsen lütfen cenazemi ver. Eğer hâkim değilsen beyan etmen lazım.”, “Ülkenin bütün dağlarına hâkim değilim.” demesini istemiştim, bir cevap alamadım. Bu bir.

İkincisi: Ben gerilla değilim, dağda değilim. PKK'lı değilim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ben soru soruyorum size.

MEHMET KARAKAYA – Ben sadece, oğlunu kaybetmiş bir babayım. Öbür oğlunun cenazesinin gelmemesini isteyen, talep eden, temenni eden bir babayım. Askerimizin, polisimizin, sivilimizin bundan sonra cenazelerini istemeyen bir babayım. Onlar da asker annesi, polis annesi, onların da babaları benim gibilerdir. Ama temelden emperyalist güçlerin zihniyetimizi karıştırdıklarını

ve bundan dolayı ülkemizde asker, gerilla ve polisten binlerce daha şehitlerimizin olmasını istedikleri düşüncesindeyim. Mesela, bunlara, emperyalist güçlere fırsat vermeyelim, biz perçinleşelim. Ben hata yaptım, siz yaptınız, bunları bence geride bırakalım. Bunu perçinleştirmemiz lazım.

Yani, siz illa o eski kavramlarla, mesela işte PKK terörist, siz PKK'lı... Yani onları çıkaralım. Bakın böyle söyledik, bir şey başaramadık. Bugün bu Komisyon kurulmuş şükürler olsun. Ben umutluyum, biz o eski sivri dillerimizden kurtulursak ülkemize barış gelecek. Bence bundan sonra, yani ben yıllarca...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – İnşallah emperyalistlerin şeyinden kurtulalım. Ama bakın, bundan kurtulmak için yapılması gereken bir şey vardır...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkan, burada arkadaşı dinlemeye geldik. Burada terörü tarif mi edeceğiz, başka bir şekilde düşünce mi alacağız Sayın Başkan? Gerçekten amacı aşılıyor.

BAŞKAN – Yusuf Hocam, sizden istirhamımız, lütfen...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Amacı falan aşmıyor, siz de...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hocam, size demedim. Arkadaşımız için söyledim. Bundan sonra konuşacağım. Sizden ricamız, ben öyle algılıyorum... Bu Komisyonun amacı terörden mağdur olan yurttaşları dinlemek, terörü tarif etmek değil. Güzel kardeşim, ne olur, sen bir acılı baba olarak, çocuğunu kaybetmiş bir baba olarak düşüncelerin neyse onu söyle. Ricam bu.

MEHMET KARAKAYA – Ben dile getirdim, belki arkadaşlar mesela başka yere çektiğinden dolayı belki farkına varmadan...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Biraz sonra söyleyeceğim.

Sizden özellikle rica ediyorum, lütfen konukları yönlendirmeyin. Geçen sefer de aynı şeyi yaptınız. Bir yüzbaşının eşi geliyor, ısrarla, hanımefendi “Benim kocam şehit oldu” diyor, birileri komisyon tarafından “Hayır, senin kocanı devlet öldürttü.” demeye çalışıyor. Böyle bir komisyon anlayışı olur mu, böyle bir çalışma olabilir mi?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Ben ortadaki soruyu soruyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Aynı şekilde, izniniz olursa...

BAŞKAN – Malik Hocam, istirham edeyim, sıra gelecek. Sıra gelince konuşalım.

BAŞKAN – Ertuğrul Bey, istirham ediyorum... Değerli arkadaşlar...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hangi amaçla gelen davetliyi niye davet ediyoruz?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Hangi konuyu soracağımı sizden mi öğreneceğim?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – O zaman başkanının sorduğu soruya da sesinizi çıkarmayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika... Saat birde Genel Kurul var. Bizim bire kadar bu toplantıyı tamamlamamız gerekiyor. En azından bire beş kala, bire on kala bunu bitirmemiz gerekiyor.

Yusuf Hocam, sizden istirhamım, yeşil ışıkları görüyorsunuz. Bu çerçevede arkadaşlara... İstirham ediyorum.

Buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Tamam, sözümü bitiriyorum. Ama şunu da söyleyeyim: Hiç kimse bir vekilin sorularına müdahale etmemeli burada. Mademki soru soruluyor, soru sorma hakkımız vardır, konuşmacı da eğer sadece oğlunun isteği değil, onun ötesinde oğlunun kimyasal silahlarla öldürüldüğünü iddia ediyorsa, ondan sonra yüzünün parçalandığını iddia ediyorsa ve burada tutup da PKK'yı övmeye kalkışıyorsa ona göre de bizim sorularımız tabii ki o yönde olacaktır.

Şimdi, bir babanın çocuğunun verilmesini tabii ki canı gönülden isteriz, kim olursa olsun. Mezarının kendisi tarafından kazınıp defnedilmesini de isteriz. Biz bunda herhangi bir aksi iddiada bulunmuyoruz. Ama bakın, biz soru soruyoruz, diyoruz ki: Bir acılı baba olarak oğlunuzun dağdan inmesini istiyor musunuz? O "Hayır." diyor. Şimdi, bakın, bu ne demektir? Bir taraftan analar ağlamasın derken, bir taraftan da oğlunuzun dağdan inmesini istemiyorsanız ve gerilla olarak çatışmanın devamını istiyorsanız ben de diyorum ki, eğer çatışma devam edecekse, bu dünyanın her tarafında belli bir şeydir, savaş varsa ölüm var demektir, savaş varsa karşılıklı olarak her tarafta kafa, kol, bacak kopması anlamına gelir, çünkü bu bütün tarih boyunca böyle olmuştur. Bunu istiyorsunuz diye ortaya çıkmak yanlış. Ben bir şey söylüyorum, eğer dağda ellerine silah almış "Devletten demokratik hak istiyoruz." diyorlarsa işte demokratik hak zaten Mecliste var, gelip herkes istediği gibi konuşabiliyor. Gelsin herkes, demokratik hakkını Mecliste arasın, dağda elinde silahla değil. Ama silahı aldığınızda devlet güçleri dünyanın her tarafında bunlarla mücadele eder, hâliyle silahlı çatışma varsa ölüm vardır. Kafa da kopar, kol da kopar, baş da kopar.

BAŞKAN – Yusuf Hocam, başka sorunuz var mı?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum ama şunu söyleyeyim: Benim dileğim, çocuklarınız başta olmak üzere herkesin dağdan inmelerini tavsiye etmenizdir. Bir acılı baba olarak dağda bulunmalarının bu ölümlerin devamı anlamına geleceğini bilmenizi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Affederseniz, yalnız bir konu açıklığa kavuşsun. PKK'yı övdüğü ve terörü desteklediği yönündeki beyanlarını bu sizin ifade ettiğiniz açıklıkta ben duymadım Mehmet Bey'den. O bakımdan iki cümle bu konuya ilişkin görüşünüzü söylerseniz...

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Şöyle: Eğer PKK, ne amaçla çıktığını ve neyin mücadelesini verdiğini ifade...

BAŞKAN – Yusuf Hocam, istirham edeyim, Mehmet Bey...

MEHMET KARAKAYA – Sayın Başkanım, kesinlikle PKK'yı övmedim ve öyle bir şey söylemedim. Belki Yusuf Bey kendisi mesela öyle bir hazırlıktadır, ondan dolayı. İlk defa Komisyona geldiğim için belki...

BAŞKAN – Siz PKK'nın yöntemini onaylamadığınızı, ben öyle anladım.

MEHMET KARAKAYA – Hayır. Yani ben PKK'lı değilim, örnek söyleyeyim. Ben bilmiyorum yönteminin nasıl olduğunu, ne yaptığını. Mesela diyelim ki ben gerilla değilim, örnek. Ama burada övmedim. Mesela temel amacım benim cenazemi almak. Yusuf Bey tabii bu konuda beni bir yöne yönlendirmek... Bu da sağlıksızdır.

BAŞKAN – Peki.

Levent Bey, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, öncelikle söyleyeceğim şu cümleler Mehmet Bey'le ilgili değil. Burada hepimiz değişik siyasi partilere mensubuz, konunun çok fazla detaylara boğulmasını arzu etmiyorum ama az önce Abdurrahim Bey'in söylediklerinden sonra biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir şey söylemezsek kayıtlarda sanki tasvip ediyor anlamına gelebilir. Sadece, sizi de tenzih ediyorum, biz parti olarak, AKP'nin terörle yapmış olduğu mücadelede ve "açılım" dediği konularda Türkiye'nin gerçek ihtiyaçlarına cevap verme yaklaşımı içerisinde olduğunu düşünmüyoruz.

Abdurrahim Bey'in az önce ifade ettiği bir reel gerçeklik Sayın Başbakan tarafından çok uzun bir süre reddedildi biliyorsunuz, Oslo'da yapılan görüşmeler. Ama böyle bir görüşmenin olduğunu bugün Abdurrahim Bey açık yüreklilikle söylüyor, doğrusu da zaten o idi. Ama bunlar reddedilmiş idi ve hep Sayın Başbakan konuyu başka mecralara çekmek istemişti. Yani biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak AKP'nin bu açılımdan ne anladığını ve buna ilişkin olarak yöntemlerini yetersiz buluyoruz. Bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak görüşümüz, Mecliste bulunan siyasi partilerin, meşru siyasi partilerin, her yöreden oy almış siyasi partilerin bir ortak komisyon aracılığıyla, diyalog yoluyla bu sorunların görüşülmesinden yanayızdır. Yani burada Abdurrahim Bey'in söylediklerine sanki cevap vermezsem, biz o görüşmeleri ve bütün konuşulanları teyit etmiş anlamında oluruz. Yani görüşünüzü saygı duyuyorum ama bunu söylemek de bir partili olarak benim görevimdir diye düşünüyorum.

Benim bu konuda Mehmet Bey'den özellikle beklediğim şöyle bir soruma cevap olacak: Öncelikle ben de evladını kaybeden bir baba olarak acınızın yüreğinizde büyük olduğunu düşünüyorum. Her ne sebepten olursa olsun ölüm herkes için, yakınları için ölümdür ve can acıtır. Bizim bence bu Komisyonda... Siz, oğlunuzun şu ya da bu şekilde ölmüş olmasının araştırılmasından çok cenazesini almak istiyorsunuz ve doğal olarak bizim bu Komisyonumuz da yakınlarını kaybedenlerin duygularını anlamaya çalışıyor. Biz Türkiye'yle ilgili hem her tarafa, Türk kökenli

olabilir, Kürt kökenli olabilir, acıların dinmesi açısından siyasetçiler olarak nasıl bir katkı sağlayacağımızın arayışını yaşıyoruz.

Benim öncelikli olarak sizden talep ettiğim soru şudur: Siz, oğlunuzun böyle kaybindan dolayı devlete olan aidiyet duygunuzu nasıl tarif edersiniz öncelikli olarak? Yani böyle bir acıyı yaşadınız ve Türkiye’de yaşıyorsunuz, devlete olan aidiyet duygunuzu nasıl tarif edersiniz şu anda?

Siz cevap verin, küçük bir sorum daha olacak ondan sonra.

MEHMET KARAKAYA – Teşekkür ederim efendim.

Tabii ki bu son otuz yıl devlete kırgınlığımızı, mesela devlete güvenimizi, güveni kaybettiğimi belirtebilirim. Bunu çok rahatlıkla anlatabilirim. Mesela detaylarla anlatabilirim sorduğunuz zaman. Keşke bu böyle olmasa. Çünkü bu devlet benimdir, benim devletim, benim vergimle mesela aidatı verilen polisi, askeri nasıl olur da, ben bir vatandaşım, bana yakışmayanı, vatandaşına yapması gerekmeyeni yapıyor? Bundan tereddüt duydum ve hatta bazen başka ülkede yaşadığımı tahmin ettim. Yani bunun yanlış olduğunu ve güvenim kalmadığını... Bu bir.

İkincisi: Son 2009’ dan bu yana da, biraz ötesinde... Hani devlet âdeta mesela beni bu ülkenin bir vatandaşı olmadığını... Özellikle vurgulamak istiyorum. Çünkü bütün güvenlik kuvvetlerimiz, hangisinin kapısına gittiğimde beni Ermeni olarak, yani dışlayarak, hakaret ederek, döverek... Yarınların ne olacağından korktuğumu, mesela can güvenliğim olmadığını...

BAŞKAN – Mehmet Bey, çok affedersiniz, anlaşılması bakımından soruyorum.

MEHMET KARAKAYA – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Gittiğiniz her yerde sistematik bir şekilde böyle bir muameleye mi uğradınız?

MEHMET KARAKAYA – Yani özellikle Siirt Valiliğini...

BAŞKAN – Orada bir olay yaşadınız...

MEHMET KARAKAYA – Tabii. Siirt Garnizon Komutanlığı... Her yerde değil. Örnek söyleyeyim: Eruh Cumhuriyet Savcısının haricinde güvenlik güçleri, yine hakeza devlet kurumlarından bu olayla ilgili başvurduğum her yerde belki mesela o makamdaki, koltuktaki kişilerden bazıları mütevazı davranmış olabilir. Ama kapısından hemen aşağı yukarı eş değerden maruz kalmışım. Yani yakışmayan bir insana... Ben elli yaşında bir kişiyim, çocuk babasıyım, eşim var, çocuklarım var, akrabalarım var. Yani yirmi beş yaşındaki, yirmi yaşındaki bir asker, bir polisimizin bana saygısız küfretmesi yakışmaz. Yani ben onurlu düşünüyordum. Çünkü Kürt halkı biraz onurlu, kesinlikle biraz da inatçıdır. Bazen duydum. Bazen mesela kafamda çok değişik şeyler... Mesela yani benim bu askerim, bu polisim, ben geldim bir makama başvuruda bulundum, kapıda silahı var, göğsüme dayatarak, beni itekleyerek “Ermeni, senin ne işin var burada?”... Hepsi için söylemiyorum, yani tekrar burada tenzih etmek istiyorum. Bazı kişiler söylüyor.

BAŞKAN – Anladım. Zaman zaman bazı kişilerden bu şekilde muamele...

MEHMET KARAKAYA – Yani bundan utanç duyduğum anlar olmuştu.

BAŞKAN – Anladım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Küçük bir sorum daha olacak, daha doğrusu bir çağırım olacak Mehmet Bey'e.

Tüm dünyada da bu tip hadiseler yaşanır ülkelere baktığınızda. Özellikle şiddet ortamından uzaklaşılması açısından sizin gibi yakınlarını kaybedenlerin durumu çok önem kazanıyor. Bir yandan sivil toplumun ve bir yandan böyle acıları yaşayan ailelerin topluma olan ama moral değeri yüksek ve samimi şiddetten arınma çağrısı çok önem kazanıyor. Bence bugün siz İnsan Hakları Komisyonu önünde... Ki, bizim Komisyonumuz üyelerinden bir arkadaşımızın da oğlu birkaç yıl önce Diyarbakır'da PKK'nın bir saldırısı sonucu hayatını kaybetti.

MEHMET KARAKAYA – Allah rahmet eylesin.

LEVENT GÖK (Devamla) - Onun da önceki gün verdiği demeci okudum. Yani olayın bir de bu tarafına bakıldığı zaman siz bence -bugün basın da takip ediyor- şiddetten arınması yönünde, bu şiddetin mağduru olmuş ve oğlunu kaybetmiş bir baba olarak, yani çocuğunu kaybetmiş bir baba olarak şiddetten uzaklaşılması yönünde çok güçlü bir çağırımı yaptığınız zaman sanırım ülkemiz için ve ortak paydada daha binlerce yıl yaşamak istediğinizi ifade ettiğiniz bu ülkede çok önemli bir görev yapacağınıza inanıyorum. Ve ben böyle bir çağırımı herkesin huzurunda sizin yapmanızın Türkiye açısından da çok önemli olacağını düşünüyorum.

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle. Hem devletimin hem de PKK'nın böyle bir ateşkes yapıp böyle bir daha ölümlerin olmaması için çağrı yapıyorum. İkinin de bir daha anaların ağlamaması için, bir daha asker, gerilla, polislerimiz, sivillerimizin ölmemesi için şiddetten uzak durmaları lazımdır, barış dilini esas almamız lazımdır. Bu Komisyonumuzun da çok iş yapacağına inanıyorum. Yarınlarımızın daha parlak, daha aydınlık, daha birbirimizi anlayacağı yarınlar olacağından umutluyum. Son derece umutluyum, yani kesinlikle. Eksikler olabilir, sekmeler olabilir ama inanıyorum ki yarınlarımızda birbirimizi kesinlikle kucaklarız. Biz masada oturmazsak, konuşmazsak birbirimizi anlayamayız. Yani masada oturduğunuz zaman, dışladığınız zaman, yani karakoldaki, adliyedeki savcı ... karşısındaki valiliğin yanında -örnek vermek istiyorum- aynı tarzda olursa bir yere varamayız. Ama burada şeffaf olmalıyız ve burada beni sorgulayan savcı olmamalı. Örnek söyleyeyim. Burada beni sorgulayan polis olmamalı ve herhangi bir tanesi şeffaf... Şeffafız.

Size de teşekkür ediyorum, böyle imkânlar... Yani özellikle Başkanımıza. Böyle bir komisyon kurulması... Ümitliyim. Ve çağırım: Mutlaka şiddetten uzak durulmalı. Güvenlik güçlerimiz ve PKK, ikisi de.

LEVENT GÖK (Ankara) – Başta diğer oğlunuz olmak üzere de herkese.

MEHMET KARAKAYA – Elinde silah olan tüm kesimlere. Şiddetten uzak durup, şiddetle bir yere varılamayacağını herkes görmelidir, barış dili esas alınmalıdır.

BAŞKAN – Malik Hocam, buyurun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle Mehmet Bey'e bir kere daha sabır diliyorum. Yani çocuğunu kaybetmiş bir baba olarak Mehmet Bey'i ben dinlemek istedim. O şekliyle dinlemek istiyorum hâlâ. Ama bir saate yakındır Mehmet Bey'i dinliyoruz. Sizi kırmak niyetinde değilim açıkçası. Ama çok objektif, tarafsız, sizden önce Komisyona çağrılan ve geçmişte terörden dolayı yakınıni kaybetmiş babaları da dinledik. Ben o gözle bakmak istiyorum. Ama sorulan sorular... Konuştuğumuz süre içerisinde ikinci çocuğunuzun dağda olduğunu söylüyorsunuz. "Dönmesini arzu eder misiniz?" dediğimizde de, tabii ki sizin düşünceniz, saygı duyarım, ama böyle bir ikinci çocuğunu da kaybetme korkusu içerisinde bir baba olarak görmedim açıkçası. Tabii ki düşünce sizin.

Bir şey daha: Sizin konuşmalarınızdan... Gerçekten diğer milletvekili arkadaşlarım gibi bir araştırma yapmadım bu Komisyona gelirken. Çünkü alt komisyon üyesi değilim, olayı bilmiyorum ama sizin anlattıklarınızı ve ifadelerinizi baştan bu tarafa dikkatle dinliyorum. Mesela bir toplu mezardan siz ısrarla başlangıçta bahsetmediniz, bir kimyasal silahtan da bahsetmediniz ilk açılış konuşmasında. Yani "Arazide öldürülmüş olabilir çocuğum. Çocuğumun cenazesini istiyorum." dediniz. Bir kısım Komisyon arkadaşlarımızın özellikle yönlendirmeleriyle "Evet, bir toplu mezar olabilir. Bu toplu mezarların açılması gerekiyor..." Ve her ne hikmetse, siz de hâlâ tam tatmin olmuş değilsiniz bir kimyasal silah kullanıldığı konusunda ama bunu basında ya da bir kısım arkadaşımızın yönlendirmesiyle çok inanarak söylemediğiniz kanaatindeyim ben. Yanlış anlamayın. Yani bu birazcık basında, medyada... Bundan önceki demeçlerinizi okumadığım için bilmiyorum. Birileri tarafından özellikle söylenmiş, söylenen bir ifade olarak algıladım ben. Bir kere bunu düzeltmek istiyorum, bir.

İki: Sayın Başkanım, tabii, Komisyona davet ettiğimiz arkadaşlarımız, insanlarımız nasıl çağrılıyor, nasıl belirleniyor bilmiyorum. Ama -hem bundan sonraki gelecek insanlar açısından söylüyorum- buraya çağırdığımız, bu koltuğa oturttuğumuz insanlar üzerinden kendi düşüncelerimizi empoze etmek ya da kendi düşüncelerimizi savunmak noktasında -tırnak içinde söylüyorum- gelen insanları konu mankeni olarak kullanmak doğru değil diye düşünüyorum. Bundan gerçekten son derece rahatsızım.

Şimdi değerli Milletvekilim Abdurrahman Bey'i dinledim. Yani buraya gelen insanın derdi ne, acısı ne, gerçekten terörden hangi boyutta mağdur olmuş, dinlemekten çok demokratikleşmeye belki bir ihtiyaç duyulduğu için... Yani tıpkı burada aslında yapılan şey şu: Bir tarafta terörle mücadele var, terörle mücadele eden devlet var. Âdeta terörle mücadele eden devleti bu mücadelesinden dolayı zımnen mahkûm etmeye çalışan bir anlayış. Bir kısım arkadaşlarımızda bunu

görüyorum, bu basına da yansıyor. Biraz önce söyledim, geçen hafta gelen bir şehit yüzbaşının ifadelerini basından izledim. İsrarla şehit eşi “Benim eşim şehit edildi.” derken, bir kısım arkadaşlarımızın yönlendirmesiyle “Hayır, şehit edilmedi, derin devlet tarafından öldürtüldü.” dedirtilmeye çalışılıyor olması bence Komisyonumuzun saygınlığına gölge düşürebilir. Bundan sonra dikkat etmemiz gerekiyor.

Abdurrahman Bey’in açıklamasına bakıyorum, âdeta Mehmet Bey’i ikna edercesine “Bak, AKP İktidarı döneminde terörle mücadele konusunda neler yaptık, Oslo görüşmelerini yaptık.” diyor. Bence bu bir ifşaat. Herhâlde basın da bunu dikkate alacaktır. Sayın Başbakan değerli AKP Milletvekilinin bu değerlendirmesini nasıl yorumlayacak bilmiyorum. “İşte bir yığın general tutuklandı. Eskiden onbaşıya, subaya değilemiyordu.” deniyor. Bugün, belki bir tesadüf, ilk defa cumhuriyet tarihinde bir eski genelkurmay başkanı yargılanıyor. Yani bu da tutuklanırsa o zaman herhâlde “AKP’nin demokratikleşmede top noktası, zirve noktası” mı olacak diye değerlendireceksiniz merak ediyorum. Gerçekten bu Komisyonda bu konuşulanlar birazcık amacı aşan... Davet edilen insanların tespitinde de anlaşılın o ki bu var. İki: Söylemler, gelen insanları yönlendirme... Bir kısım arkadaşımız kendi söylemek istediklerini davet edilen insanın üzerinden söyletmeye çalışıyorlar. Bunu ısrarla söylüyorum. Mehmet Bey’i ta başından beri dinledim. Mehmet Bey aslında çok ısrarla oğlunun bir toplu mezarda olduğu iddiasında değildi konuşmasının ilk başlangıcında. Bir kimyasal silah kullanıldığı noktasında çok kuvvetli bir iddiada değilken, bir kısım arkadaşımızın da yönlendirmesiyle şimdi buradan döneceğiz toplu mezarların açılması... Türkiye’de ne kadar toplu mezar varsa bunlar da açılsın ayrı bir olay ama burada söylemeyen bir insanın üzerinden bu taleplerin Komisyonun gündemine getiriliyor olmasından rahatsız olduğumu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Sayın Başkanım, bir cevap hakkım doğdu.

BAŞKAN – Çok rica ediyorum.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – İki cümle kullanacağım. Bir açıklama getirmem lazım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) - Aynı haklar doğuyor yani.

BAŞKAN – Peki, iki cümle...

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Ama çok ciddi şeyler söyledi Ecder Hocam.

BAŞKAN – İki cümle lütfen.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – İki cümle söyleyeceğim.

Mehmet Bey, yasa dışı, kanun dışı muamelenin bölgede yaygın olduğunu belirtti. Bu anlamda şu aşamada hukukun üstünlüğü noktasında, rütbesi ne olursa olsun herkesin kanun önünde yaptığı

işlemden dolayı hesap vermek durumunda olduğunu belirttim. Benim Genelkurmay Başkanının tutuklanacağı hususunda da bir ifadem olmaz. İfadeye çağrıldığını söyledim. Hepinizin malumudur.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ben “Siz öyle söylediniz.” demedim Sayın Milletvekilim. “Tutuklanan generaller var.” dediniz. Evet, 50’ye yakın general var şu anda tutuklu.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – Şu an var.

BAŞKAN – Malik Bey... Malik Bey...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Şu anda Genelkurmay Başkanı da, eski genelkurmay başkanı da tutuklanabilir. Ama bu demokratikleşmenin bir ölçüsü gibi gösterilirse bunlar doğru olmaz. Bunlar doğru bir anlayış değil. Kaldı ki bu Komisyonun gündeminde bu yok.

BAŞKAN – Bizim işimiz değil, evet.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – Malik Bey, gündeminde olmayabilir ama şu cümleyi söylemem lazım.

BAŞKAN – Tamam, bir cümleyle tamamlayalım lütfen.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – Ben CHP’nin muhalefet refleksiyle söylenmiş hususlar olarak görüyorum. Bir bölge milletvekili olarak bu olayın acısını yüreğimde hissettiğimi söyledim. Kanunun, hukukun üstünlüğünün Türkiye’nin 780 bin kilometrekaresinde olması hususunda bir irademdir, beyanımdır, bunu söyledim. Oslo görüşmeleri de basına yansımıştır. Bu sorunun çözülmesi hususunda...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ama Sayın Başbakan reddetti bunu Sayın Milletvekilim.

BAŞKAN – Malik Bey, istirham edeyim.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – O zaman siz konuşun ben konuşmayayım Malik Bey. Bunca deneyiminiz var, saygım var size. Lütfen... Bakın, ben sizi dinledim. Siz de dinleyin lütfen.

BAŞKAN – Tamam, lütfen.

Buyurun.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Devamla) – Oslo görüşmeleri basına yansdı, hepimiz okudunuz. Bir şeylerin söylenmesinden korkmayalım. Korkuları aşmamız lazım. Türkiye demokratikleşmeli. Yeter ya, çocuklarımız ölüyor. Bir baba var karşımızda. Lütfen hem ona hem kendimize saygı duyalım.

Ben kanın durmasını istiyorum. Ben onun mücadelesini veriyorum. Ben retorik yapmıyorum, ben kavramlarla oynamıyorum. Ben bu ülkede hukukun üstünlüğünü istiyorum. Bir Kürt olarak istiyorum, bir insan olarak istiyorum, 74 milyonu kardeş bilen biri olarak söylüyorum. Lütfen bu muhalefet refleksinizi bir aşın. Sizden istirhamım bu.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Lütfen parti tartışmasına girmeyelim.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen Malik Hocam, lütfen.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Nasıl demokrasi anlayışı bu, nasıl hukuk anlayışı!

MEHMET KARAKAYA – Ben bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Mehmet Bey, aslında sizi dinlememiz lazım ama biz konuşmaya başladık.

Affedersiniz.

Ertuğrul Bey, siz de lütfen çok kısa...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Çok kısa.

Birincisi şu: Bir yönlendirmeden söz ediliyor. Yönlendirme filan yok. Tut ki benim sorum önce sorulmamış bir soruyu içersin. Şimdi karşı karşıya kaldığımız şey bir yaşam hakkı ihlali. Yaşam hakkı ihlalinin Türkçesi ne demek: Ölmek. Ölmüş insanın mezarı yok ve bilinmiyor, cenazesi onun elinde değil. Peki, bu nerede olabilir? Şimdi bu soruyu sormaz isem ben, kurda kuşa yem edildiğini kabul etmiş olmalıyım. Orada o kayalıklarda kalıyor mu, nerede? Sizin bir duyurunuz var mı, bilginiz var mı?

İkincisi: Biz burada terör ve şiddetten kaynaklı yaşam hakkı ihlallerinin incelenmesi komisyonu isek her oturum, her duruşmada bu ihlallerin hangisinin nerede gerçekleştiğine dair kanaat beyan edebiliriz, bunları sorabiliriz, ortaya çıkartılması için çaba gösterebiliriz.

Yani şimdi burada şöyle bir hayal var ise, buraya gelen herkes aslında sadece kendi oğlu ya da kızı için ağlayacak ve başka bir şey hakkında konuşmayacak ve onlara da başka soru sorulmayacak, o zaman bu Komisyon 10 kişinin öyküsünü dinler ve dosyayı kapatır.

Üçüncü mesele: Bir önceki hanımefendiyi dinlediğimiz toplantıda ne Hüseyin Aygün ne ben hanımefendiyi bir şey ikna etmeye çalışmadık. Ortada bir itirafçının iddiası vardı. Yargı önündeki bir soruya kendisinin inanıp inanmadığını sorduk. Buradan kopartılan medya yaygarasını hakikatmiş gibi gelip bir Komisyon üyesinin tutanakları da okumadan bize iade etmesini de ben esefle karşılıyorum. Lütfen işimizi ciddi yapalım.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ben işimi gayet ciddi yapıyorum Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Ben o düşüncede değilim.

BAŞKAN – Malik Hocam, lütfen...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Aynı ciddiyete sizi davet ediyorum ben.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Her fırsatta Meclis kürsüsüne çıkıp Türk ordusunu Kıbrıs'ta işgalci ilan etmek Türkiye Cumhuriyeti'nin milletvekiline yakışmıyor.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Sen ordunun avukatı mısın ya!

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ben Türkiye Cumhuriyeti'nin milletvekiliyim. Sen de Türkiye Cumhuriyeti'nin milletvekilisin.

BAŞKAN – Lütfen Malik Hocam, çok rica ediyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Milletvekilliğini kürsüye çıkıp her seferinde bu ülkeyi, bu devleti mahkûm etmek adına kullanamazsın.

BAŞKAN – Malik Hocam, lütfen.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – İstedğim gibi konuşurum. Ayar mı vereceksin?

BAŞKAN – Ertuğrul Bey, lütfen...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ayar vermeyeceğim. Sana da, bana da ayar veren Türkiye Cumhuriyeti devletinin milletvekili olmamız.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – İstediyimi söylerim.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – İstediyinizi söyleyemezsiniz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Söylüyorum.

BAŞKAN – İhsan Bey, şimdi size veriyorum sözü. Buyurun.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Mehmet Bey'e hoş geldiniz diyorum. Acınızı inşallah diğer çocuğunuzla yaşamazsınız. Barış ortamında yeni bir Türkiye kurulur ve siz de, biz de, herkes de mutlu ve huzurlu biçimde yaşar temennisiyle başlamak istiyorum.

Benden önce konuşan arkadaşımızın bazı temennilerine katılmak istiyorum. Şimdi biz objektif olarak terörden mağdur olmuş olan ailelerin duygularını almak istiyoruz, onların bu topluma vereceği mesajların önemli olduğuna inanıyoruz. Neden önemli olduğuna inanıyoruz? Çünkü ateş düştüğü yeri yakar. Siz diyorsunuz ki: "Hiçbir ana ağlamasın." "Hiç ana ağlamasın." cümlesinin yargısının getirdiği bir şey vardır. Sizin de ölen bir çocuk babası olarak bu topluma barış için katacağınız şeylerin olması gerektiğini bilmeniz gerekiyor. Yani ben bunu size öğretmek için söylemiyorum, sadece hatırlatıyorum.

MEHMET KARAKAYA – Kesinlikle. O duygularla geldim.

İHSAN ŞENER (Devamla) – Eğer devlet güçlerine karşı silahlı eylemlerde bulunan bir sınıf varsa, Sayın Halaçoğlu'nun dediği gibi, orada ölüm olur. Çünkü karşılıklı silahlar çekiliyor. Eğer biz bütün meselelerimizi birbirimize tahammül ederek, birbirimize sabrederek, birbirimize saygı göstererek, konuşarak halletmeye çalışıyorsa sonuç alabiliriz. Bu otuz yıllık süre içinde evet, bölgede ayrı bir rejim uygulandı; olağanüstü hâl uygulandı vesaire vesaire. Belki kural dışı eylemler yapıldı, belki, sizin de bahsettiğiniz gibi, devlet içinde bazı güçler ve unsurlar o insanları hayatlarından bıktırarak eylemler yaptılar. Bu esas üzerinden hareketle bugün hâlâ daha aynı zıtlaşmayı, aynı

kutuplaşmayı, tırnak içinde söylüyorum, aynı düşmanlığı sürdürmek hoş değildir. Çünkü her şey değişiyor; devlet şeffaflaşıyor, eylemleri hususunda sorgulanabilir hâle geliyor. O zaman yapmamız gereken de şudur: Eğer devlet kendine bakıyor ve sorgulayabiliyorsa, buradaki yanlış için, tarihteki bir yanlış için özür dileyebiliyorsa, kendisiyle yüzleşebiliyorsa, artık bu süreçte bu yüzleşmeyi, bu barış ortamını doğru yönlendirmek için sizlerin de yapması gereken şeyler olduğunu düşünüyorum ve esas görevin de sizin üzerinizde olduğunu düşünüyorum. Çünkü dünyaya ilan edilmiş meşru bir devlet vardır, kendi hukukunu, kendi sınırlarını, kendi rejimini korumak durumundadır. Bu rejimin, bu uygulamaların yanlışları olabilir. Bunları süreç içinde düzeltmeyi taahhüt eden ve bu irade üzerine eylemler yapan bir devlet ve hükûmet otoritesi varsa -ki, bugün ben olduğuna, bu niyette olduğuna inanıyorum- bu niyete, bu eyleme, bu sürece katkıda bulunmanın Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde yaşayan bütün kurumların, tarafların ben sorumluluğu olduğu kanaatindeyim.

Benim sizden arzum şudur. Yani “arzum” derken, bir acılı baba olarak... İsrarla belki siz çocuğunuzun dağdan inmesine taraf olmadığınızı söylüyorsunuz ama bu noktadan sonra bence bunu söylemeniz gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET KARAKAYA – Ben teşekkür ederim.

Bir şey belirtmek istiyorum. İsimleri tek tek aklımda tutamadığım için... Öncelikle Malik Bey'in iki cümlesini geri almasını istiyorum. Bir: Ben elli yaşında bir kişiyim, kimse beni yönlendiremez.

İki: Benim bir çocuğumu bir çatışmada kaybetmiş bir gerilla babası olarak burada ağlamamı, sızlamamı hiç kimsenin beklememesi gerektiğini düşünüyorum ve ben ağlamak için gelmedim buraya, dertlerimi anlatmak için geldim.

Üç: Ben daha önce valilik ve mesela belli devlet kurumlarına gidip orada fırça yiyip, dayak yiyip... Burada yine aynı azarlamaları duymak istemiyorum. Burasının özgür bir komisyon olduğunu düşünüyorum ve burada sözlerimi dile getirmek istiyorum.

Sonuç olarak tabii ki sizler bu konuda profesyonel, burada bu komisyonun üyelerisiniz. Benim elimde bir not yoktur, herhangi bir not almamışım. Siz mesela sorsanız ona göre cevap... Sizi tenzih ederim, kafaları eski mesela doku anlayışlı olup başka yere çekmek isteyen arkadaşlarımız olursa ben de ona göre belki farkına varmadan başka yöne çekmişsem... Ama “evet-hayır” kelimesine gelince de, zaten bu “Evet-hayır, bunu söylüyor musun, söylemiyor musun?” bu bizi geri götürdü, bu on binlerce insanımızı öldürttü, bu on binlerce ailemizin yüreklerini yaktı. Yani tabii arkadaşımızın söylediği söz de mesela, çocuğun dağdan inmesi... Benim silah elinde olan bütün güçlere çağırım mutlaka bir gün barışın esas kılınması, gerekiyorsa masa üzerinde. Ama eğer ki birisi silah almış eline

dağa çıkmış, özgür iradesini dinlemiyor... Ancak, kendi mesela, diyelim ki şartlar uygun olsa mutlaka geleceklerdir. Bizim de amacımız barışa katkı. Katkıda bulunabiliyorsam... Ama özgürce, kendi haklarımı... Mesela diyelim ki kendimce bir şey söyleyip başkasını yönlendirmek... Ben elli yaşında bir kişiyim, başkasının beni yönlendirmesi sağlıklı bir şey değil, doğru bir şey değildir. Size yakışmaz.

BAŞKAN – Mehmet Bey, iki şeyi tashih edeyim. Sizin yönlendirildiğinizi, yönlendiğinizi söylemedi, sadece bu tür çabalardan bahsetti. Bu bir. Bu ağızla-sızlama konusunda Malik Bey'in herhangi bir ifadesi olmadı. Ertuğrul Bey sadece böyle bir beklenti varsa bunun yanlış olacağını ifade ederken bu sıfatları kullandı. Siz herhâlde karıştırdınız, Malik Bey'den gelmedi o değerlendirme. Bu ikisini ben tashih etmiş olayım.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Kısaca ben de bir düzeltme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen bir cümle Malik Bey.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hayır, burada siz bizim konuşumuzsunuz Mehmet Bey. Sizi kırmak niyetinde değiliz. Ama ben çok samimi, dürüst, sizi dinlerken sizden aldığımız algıları ifade etmeye çalıştım ve bugün tekrar son konuşmanızda bunu bir kere daha pekiştiriyorsunuz. Sorular şunun için soruluyor. Acılı bir baba "Evet, bir evladımı kaybettim. Allah ikinci evladımın acısını vermesin, bir an önce evine dönsün." beklentisi içinde olur. Bu benim düşüncem. Sen böyle düşünmüyor olabilirsin.

MEHMET KARAKAYA – Aynı şekilde düşünüyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Devamla) – Ama, hayır. Israrla "Dönmeli mi?" sorularına net cevap vermediğiniz için bendeki yarattığınız algı şu: Burada daha çok acılı, evladını kaybetmiş bir babadan çok birilerinin adına bir şeyler ifade etmeye çalışan bir yurttaşımız olarak görüyorum. Buna da saygı duyarım, vatandaşsın, böyle bir hakkın da var senin tabii ama bir acılı babadan çok "Bu savaş bitmeli, işte silahlar bitmeli, falan olmalı, PKK terör örgütü değil gerilladır..." PKK terör örgütünün mücadelesini de eleştiren değil tam tersine kabullenen bir anlayış çizgisi sergiledin. Bunu seni suçlamak için söylemiyorum. Gayet normaldir, senin gibi düşünen milyonlarca insan, binlerce insan vardır. Ben sadece senden gördüklerimi ifade etmeye çalıştım. "Sen yönlendirildin." demedim. Sizinle de ilgili değil, sizden daha önceki konuklarımız için de aynı şey oldu. O ifadem sizden çok Komisyon üyesi bir kısım arkadaşlarımıza ait. Onun için üzülmesin, kırılmayasın.

MEHMET KARAKAYA – Yok, üzülüyorum. Sadece şunu belirtmek istiyorum: Pencereden nasıl baktığına bağlıdır. Ben bir gerilla babasıyım, çocuğu yaşamını yitirmiş bir babayım. Çocuğumun cenazesini almak için... Yani her ne sebeple olursa olsun sadece cenazesini almak için bunu sizlere özellikle ifade etmek istiyorum. Belki ifade ederken yanlış bir anlama, siz belki yanlış algılamak istiyorsunuz. Yani şahsınıza söylemiyorum. Belki böyle bir şey olmuştur, o da ayrıdır. Ama temelde benim barışa katkıda bulunmak için, çocuğumun cenazesini almak için özellikle Komisyon

Başkanımıza ve Komisyonumuza o talebim vardır. Neden vermemişlerse onun da cevabını öğrenmek istiyorum. Niye çocuğumun cenazesini vermediler?

BAŞKAN – Peki, bitirmemiz lazım.

Buyurun.

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Mehmet Bey, önce sizlere sabır diliyorum. Hoş geldiniz.

MEHMET KARAKAYA – Hoş bulduk, teşekkür ederim.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Şunu ifade etmek istiyorum. Gerçi konuşmaların muhtevası çerçevesinde böyle bir soru zait, fazla olarak görülebilir ama mesela çocuğunuzun biri vefat etmiş, ölmüş genç bir kardeşimiz. Tabii ki bu insanların hepsi bu memleketin kaybıdır, bunu ifade etmek istiyorum. Ama mesela Türkiye'ye gelip veya dışarıda teslim olan, bu dağa çıkmış olan insanlar var vesaire, bunların bir kısmı veya bir kısım aileler çocuklarının zorla kaçırıldığını, götürüldüğünü, kandırıldığını, fırsat bulsa geleceklerini filan söylüyorlar, devletin adaletine teslim olan bu insanlar. Hiç acaba çocuğunuzun kandırılmış veya kaçırılmış olabileceği gibi bir fikre sahip oldunuz mu?

MEHMET KARAKAYA – Ben öyle bir fikre sahip olmadım. Çocuğumun mevcut süreçte özellikle insan hakları ihlalden, özellikle metropollerde, doğu ve güneydoğuda çok insanın faili meçhul öldürülmesinden dolayı etkilenip kesinlikle bundan dolayı gittiğini... Kandırıldığını düşünmüyorum efendim.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Peki, şöyle bir şey ifade etsem: Diyelim ki bugün o dağda olan delikanlı gelse teslim olsa dese ki veya size bir çağrıda bulunsa: “Baba, ben gelip güvenlik güçlerine, Türk adaletine teslim olmak istiyorum.” dese, “Bana yardımcı olabilir misiniz?” dese, böyle bir ifade, böyle bir çağrı sizde nasıl bir duygu uyandırır?

MEHMET KARAKAYA – Yani öyle bir şey olmayacağına göre, mesela öyle bir diyalog olmayacağına göre o zamanki şartlar... Ama şöyle bir şey, kesinlikle silah alıp dağa gideceğine... Dağa giden bir kişinin gelip öyle bir şey söylediğini ben duymadım. “Gelip teslim olurum...” Zaten eğer teslim olmak için gitse gitmeyecekti. Gitmişse o zaman niye mesela... Benim ilgim dışında bunlar mesela.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Şu anda Türkiye'ye bu şekilde gelen gençlerimiz var, teslim olanlar var, bunlar yapıyor. Yani “Böyle bir şey olması mümkün değildir.” diyorsunuz.

MEHMET KARAKAYA – Ben bilmiyorum onu mesela.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Anladım. Yani ben sizin duygunuz ne olur böyle bir şeyin içerisinde...

MEHMET KARAKAYA – Ama, tabii oğlumun ölmesini istemiyorum. Oğlumun mesela selamete tekrar beraber bana “Baba” demesini istiyorum, yürümek istiyorum, faili meçhul... Mesela bir gün parçalarını bir dağ başında bulmak istemiyorum.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Allah korusun.

MEHMET KARAKAYA – Askerimizin de öyle olmasını istemiyorum, polisimizin de, sivillerimizin de.

NEVZAT PAKDİL (Devamla) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hüseyin Bey, size iki cümle vereceğim, sonra toplantıyı tamamlayacağım.

Buyurun Hüseyin Bey.

HÜSEYİN AYGÜN (Tunceli) – Arkadaşlar, toplu mezarlar Türkiye’de var. 16 Ağustosta biz Çemişkezek’te bir toplu mezar açtık ve 16 ölü çıkardık oradan. Şu anda İstanbul Adli Tıpta cesetler ve bazı aileler o cesetlerin kendi çocukları olduğunu düşünüyor.

İkinci: Cenazelerin verilmemesi tartışması MGK’de bir ara yapıldı ama kabul edilmedi. Dağ başlarında vurulan kişilerin, cenazelerinin kitlesel gösterilere dönüşmesi, o gösterilerin kamu düzenini tehdit etmesi nedeniyle güvenlik görevlileri böyle bir öneride bulundu ancak hiçbir hükümet bunu kabul etmedi insani nedenlerle. Dolayısıyla, verilmemesi mevcut hukuka da aykırı. Siz bu konuda bir mahkemeye de başvurabilirsiniz. Savcılık ve vali yardımcılarında verdiğiniz dilekçeler dışında mahkeme yolunuz da var.

Üçüncüsü: Mehmet Bey, bu kimyasal iddialarına biraz ihtiyatlı yaklaşmalısınız. Bu zorlu bir tartışma. Mesela biz Uludere’ye gitmeden evvel İnternet medyasında “Uludere’de kimyasal kullanıldı.” gibi ifadeler yer aldı. Gittik, Gülyazı köyünü, oradaki vatandaşları ziyaret ettik, konuştuk. Çocukları vurulan aileler bile, ilk cenazelerin başına giden, onları katırlarla, kendi imkânlarıyla getiren kişiler bile böyle bir iddiada bulunmadı. Bu konuda biraz ihtiyatlı olun. Yani bunun bağımsız bir araştırmaya ihtiyacı var, kabul ama düşük yoğunluklu bir savaşta da atılan kurşunların ve bombaların yanında müthiş yalanlar da vardır. O yalanlara karşı da biraz dikkatli olun. Her iddia doğru olmayabilir.

Teşekkürler Başkanım.

MEHMET KARAKAYA – Doğru, her iddia doğru olmayabilir.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

On sekiz yaşında oğlu dağa çıkmış, bir başka oğlu yine yirmili yaşlarının başında dağa çıkmış. Bir çocuğunuz hapisanede değil mi?

MEHMET KARAKAYA – Evet efendim.

BAŞKAN – Yani böyle bir profil içerisinde çok gerçek bir insanı dinledik, aynı zamanda derdini dinledik.

Mehmet Bey size çok teŖekkür ediyoruz geldiğiniz için. Sizin acınız bu memleketin acılarından birisidir. Ümit ederiz ki, Türkiye’de bütün bu acıları dindirecek geliŖmeleri aklıselimle hep birlikte sağlayalım.

Çok sağ olun, teŖekkürler.

MEHMET KARAKAYA – Ben size çok teŖekkür ediyorum bana bu fırsatı verdiğiniz ve derdimi dile getirdiğim için. Sağ olun, var olun efendim.

BAŖKAN – Sağ olun.

Toplantımız sona ermiŖtir.

Kapanma Saati: 13.00